

TEMA BROJA

PROMOCIJE NA ODJELIMA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

str. 8-9

ODRŽANI 4. OSJEČKI DANI BIOETIKE

str. 3

Razgovor

prof. dr. sc Krunoslav Zmaić
dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek hram je hrvatskog agronomskog obrazovanja i znanosti

str. 7

POTPISAN SPORAZUM O SURADNJI IZMEĐU KINEZILOŠKOGA FAKULTETA OSIJEK I HRVATSKOG PARAOLIMPIJSKOGA ODBORA

str. 10

Uspješno realizirana glavna ideja festivala PUnKt da umjetnost čita književnost

str. 13

1. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 27. listopada 2021. godine

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – sjednica Senata održana 28. listopada 2021. godine

- prof. dr. sc. Tihana Sudarić izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor iz znanstvenog područja Društvenih znanosti, znanstvenog polja ekonomija na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek
- prof. dr. sc. Martina Smolić izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor iz znanstvenog područja Biomedicine i zdravstva znanstvenog polja temeljne medicinske znanosti (znanstvene grane farmakologija) s 95 % radnog vremena na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek

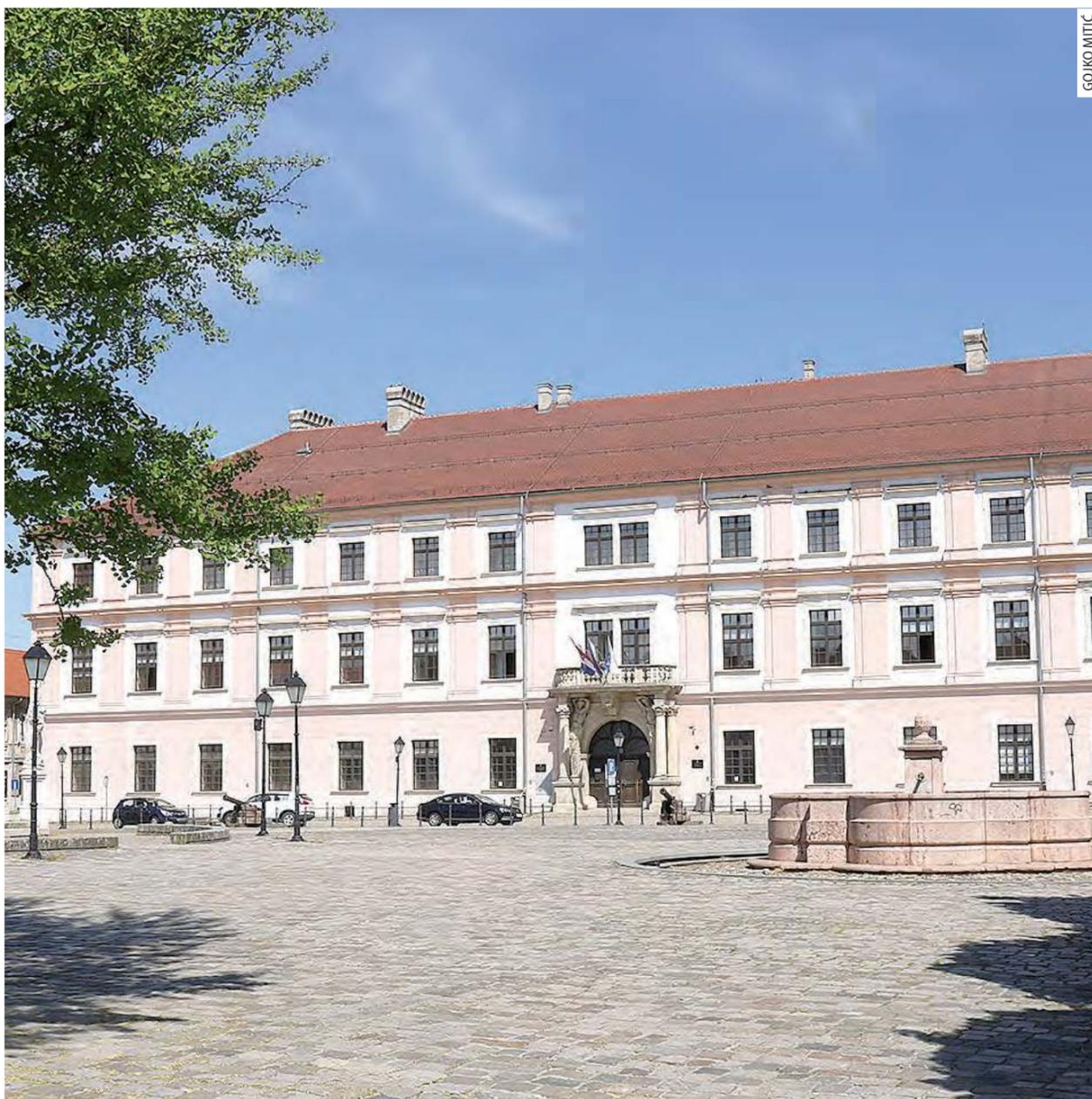
prof. dr. sc. Tihana Sudarić

prof. dr. sc. Martina Smolić

Imenovanje Povjerenstva za razmatranje prijedloga i davanja mišljenja s prijedlogom za dodjelu počasnog znanstveno-nastavnog zvanja profesora emeritusa prof. dr. sc. Rudolfu Scitovskom, umirovljenom redovitim profesorom u trajnom zvanju Odjela za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Na prijedlog Odjela za matematiku, a u skladu sa Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, pročišćeni tekst, i Pravilnikom o dodjeli počasnog znanstvenog zvanja znanstvenik emeritus i znanstveno-nastavnog zvanja ili umjetničko-nastavnog zvanja profesor emeritus na Sveučilištu za dodjelu počasnog znanstveno-nastavnog zvanja profesora emeritusa prof. dr. sc. Rudolfu Scitovskom, umirovljenom redovitim profesorom u trajnom zvanju Odjela za matematiku, Senat je donio Odluku o imenovanju Povjerenstva za razmatranje prijedloga i davanja mišljenja s prijedlogom za dodjelu počasnog znanstveno-nastavnog zvanja profesora emeritusa prof. dr. sc. Rudolfu Scitovskom, umirovljenom redovitim profesorom u trajnom zvanju Odjela za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u sljedećem sastavu:

1. prof. dr. sc. Kristian Sabo, pročelnik i redoviti profesor Odjela za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, predsjednik i članovi;
  2. prof. dr. sc. Sonja Vila, prorektorica za znanost, tehnologije, projekte i međunarodnu suradnju i redovita profesorica u trajnom zvanju
  3. prof. dr. sc. Loretana Farkaš, prorektorica za nastavu i studente i redovita profesorica u trajnom zvanju,
  4. prof. dr. sc. Robert Cupec, prodekan i redoviti profesor u trajnom zvanju Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek
  5. akademik Andrej Dujella, redoviti profesor u trajnom zvanju Odjela za matematiku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- Povjerenstvo je dužno u roku 30 dana od dana imenovanja podnijeti Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Izvješće s mišljenjem i prijedlogom o dodjeli počasnog znanstveno-nastavnog zvanja profesora emeritusa prof. dr. sc. Rudolfu Scitovskom, umirovljenom redovitim profesorom u trajnom zvanju Odjela za matematiku u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

GOJKO MITIĆ

Imenovanje pročelnika Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za mandatno razdoblje 2022. – 2026.

Vijeće Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na sjednici održanoj 4. listopada 2021. godine jednoglasno je utvrdilo da je kandidat Vijeća Centra za imenovanje pročelnika Centra prof. dr. sc. Renata Baličević, redovita profesorica Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i pročelnica Centra u tekućem mandatu 2018. – 2022.

Na temelju priložene dokumentacije koja sadrži: životopis s opisom znanstvenog i nastavnog rada navedene kandidatkinje, Senat je donio Odluku o imenovanju prof. dr. sc. Renate Baličević, redovite profesorice Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, za pročelnicu Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za mandatno razdoblje 2022. – 2026. Imenovanoj pročelnici mandatno razdoblje od četiri godine započinje 1. veljače 2022. godine i traje do 31. siječnja 2026. godine.

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Sveučilišnog odbora za izdavačku djelatnost, Senat je donio Odluku o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišne monografije i sveučilišnih udžbenika kako slijedi: "Nobelova nagrada za ekonomiju" (peto izmijenjeno i dopunjeno izdanje), sveučilišna monografija autora prof. dr. sc. Dražena Barkovića, profesora emeritusa, i prof. dr. sc. Ivane Barković Bojanić - Ekonomski fakultet u Osijeku "Hitna stanja u pedijatriji", sveučilišni udžbenik urednika prof. dr. sc. Julija Meštrovića, doc. dr. sc. Branke Polić i prof. dr. sc. Još-

ka Markića - Medicinski fakultet Osijek "Biljni antioksidansi kao pomoć kod liječenja neuroloških oboljenja", sveučilišni udžbenik autorica prof. dr. sc. Silve Butković Soldo, prof. dr. sc. Nade Paradžiković i Anamarije Soldo Koruga, dr. med. - Medicinski fakultet Osijek.

Imenovanje člana Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek

Na temelju Odluke Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku o imenovanju Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek od 26. svibnja 2021. godine i sukladno Rješenju Gradonačelnika Grada Osijeka o predlaganju člana Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek od 12. listopada 2021. godine, Senat je donio Odluku o imenovanju Marije Capan za članicu Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek na prijedlog Gradonačelnika Grada Osijeka. Mandat člana Upravnog vijeća Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek traje četiri godine.

Imenovanje predsjednika i članova sveučilišnih odbora i povjerenstava

U skladu sa Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat je donio Odluke o imenovanju novih predsjednika i članova odbora i povjerenstava kojima je istekao četverogodišnji mandat kako slijedi: Odbor za statutarna i pravna pitanja, Odbor za financijsko poslovanje i proračun, Odbor za nastavu i kadrovska politiku, Odbor za izdavačku djelatnost, Odbor za priznanja, Odbor za sport, tjelesnu i zdravstvenu kulturu, Povjerenstvo za preddiplomske, diplomatske i stručne studije, Povjerenstvo za poslijediplomske studije, doktorate i počasne doktorate i Etičko povjerenstvo.

Održani 4. Osječki dani bioetike

Ivica KELAM, Kristina DILICA

Nakon jednogodišnje stanke uzrokovane pandemijom virusa COVID-19 na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti 8. i 9. studenoga održani su 4. Osječki dani bioetike. Središnje mjesto u okviru 4. Osječkih dana bioetike bila je tema „Bioetika, umjetnost i kultura”. I ove godine Centar za integrativnu bioetiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i osječka jedinica međunarodne Katedre za bioetiku organizirali su 4. Osječke dane bioetike u prostorima Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Suorganizatori su bili Znanstveni centar izvrsnosti za integrativnu bioetiku, Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Kineziološki fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Hrvatsko bioetičko društvo, Centar za integrativnu bioetiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Centar za integrativnu bioetiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta sv. Ćirila i Metoda u Skopju.

Rektor Sveučilišta prof. Vlado Guberac svečano je otvorio 4. Osječke dane bioetike te u svojem govoru napomenuo kako je važno nastaviti tradiciju Osječkih dana bioetike i kako je ponosan što su se uspješno održali uživo, a nada se velikom odazivu i iduće godine kad će se održati jubilarni, peti. Prof. dr. sc. Ante Čović, prorektor Sveučilišta u Zagrebu i voditelj Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku, istaknuo je važnost Osijeka i Sveučilišta J. J. Strossmayera u promicanju, širenju i povezivanju bioetičkih inicijativa, ideja i projekata s državama i sveučilištima u regiji. Iskazao je svoje zadovoljstvo što je dio ove velike osječke priče koja postaje tradicijom i istaknuo važnost zastupanja i promoviranja bioetičkih tema u akademskoj zajednici.

Doc. dr. sc. Damir Matanović, dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u svojem je pozdravnom govoru istaknuo ponos što je upravo Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti domaćin ovog skupa koji ove godine, unatoč pandemiji, broji najveći do sad broj izlagača s izuzetno zanimljivim temama. Otvorenju skupa su nazočile i svojim pozdravnim riječima uveličale otvorenje i dekanica Akademije za umjetnost i kulturu, prof. dr. sc. Helena Sablić Tomić te prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević, dekanica Kineziološkog fakulteta, koji se ove godine prvi put uključio u suorganizaciju. Ispred Medicinskog fakulteta skup je pozdravila prodekanica za znanost, prof. dr. sc. Ines Drenjančević.

Predsjednik organizacijskog odbora Osječkih dana bioetike i voditelj Sveučilišnog centra za integrativnu bio-

etiku doc. dr. sc. Ivica Kelam u svom je pozdravnom govoru istaknuo kako se bioetičke ideje nastavljaju širiti Sveučilištem o čemu svjedoči uključivanje stručnjaka s raznih fakulteta i Sveučilišta.

U svom govoru istaknuo je kako su umjetnost i umjetničko izražavanje prisutni u čovjekovu životu još od najranijih trenutaka ljudske spoznaje uopće. Umjetnost je najbolja ekspresija kompletnog ljud-

skog bića te svojevrsna refleksija istoga u vanjskome svijetu.

Kao prilično nestalan, likvidan pojam, konačan oblik umjetnosti ovisi o mnogobrojnim činiteljima koji ju

prate, točnije, određuju, a to su, prije svega, vrijeme (razdoblje) i društvene prilike. Samim time, prateći kroz povijest, poimanje umjetnosti često se mijenjalo, no upravo je zbog navedene neodre-

nosti i svojevrsne apstraktnosti, u skladu s latinskom maksimom *ars longa, vita brevis*, umjetnost ostavila i svakodnevno ostavlja neizbrisiv trag u ljudskoj povijesti i svakodnevi.

Njezino postojanje unosi veliku dozu kreativnosti, šarolikosti i ljepote u ljudski život koji je uistinu nezamisliv bez umjetnosti, a to je svakako pitanje bioetike.

Da je povezanost umjetnosti i kulture s čovjekovim bićem neupitno, ali i da je umjetnost danas suočena s novim, digitalnim dobom i opasnostima od prekomjerne digitalizacije prikazana su i dva iznimno zanimljiva plenarna predavanja koja su održali vlč. Odilon Singbo, docent na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, pod nazivom Tehnokratska kultura kao izazov teološkoj etici i red. prof. art. Mira Perić, pod nazivom Glumačko sazrijevanje.

Ove godine, prvi put, osim izlaganja podijeljenih u nekoliko sekcija, prisutni su mogli sudjelovati i u radionicama Ples sjena (voditeljica: doc. dr. sc. Darija Rupčić Kelam) i Radionice iz kreativnih terapija (voditeljica: izv. prof. dr. art. Jelena Kovačević) koje su prihvaćene s oduševljenjem kao zanimljivi i inovativni novitet na skupu.

Reakcije svih sudionika bile su vrlo pozitivne, pri čemu su naglasili kako su 4. Osječki dani bioetike bili do sada najbolje organizirani s vrlo zanimljivim temama i sudionicima, a koji samo potvrđuju opravdanost organiziranja ove manifestacije za koju se nadamo da će iduće godine izazvati još veći interes.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

PREDSTAVLJAMO INTERNI PROJEKT FILOZOFSKOG FAKULTETA OSIJEK I AKTIVNOSTI U OKVIRU COST PROGRAMA, PROJEKT EKONOMSKOG FAKULTETA U OKVIRU ERASMUS+ PROGRAMA

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti), društveno humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.” iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visoko kvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Predstavili smo i projekte koje je odobrila Hrvatska zaklada za znanost, središnja institucija koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: „Istraživački projekti”, „Uspostavni istraživački projekti” te programa suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijelovima „Znanstvena suradnja” financiranoga iz Europskoga socijalnoga fonda u okviru operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.”

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo interni projekt Filozofskog fakulteta Osijek te aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) najstariji je europski program, uspostavljen 1971. koji

promiče suradnju među znanstvenicima, razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Misija COST programa jest pružiti mogućnosti umrežavanja znanstvenika i inovatora s ciljem jačanja europske perspektive za rješavanje znanstvenih, tehnoloških i društvenih izazova, a podrazumijeva i tri strateška prioriteta: promicanje i širenje izvrsnosti poticanje interdisciplinarnih istraživanja i osnaživanje mladih istraživača i inovatora.

U okviru Erasmus+ programa, najvećeg programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, predstaviti ćemo projekt Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Prvi je interni projekt: „Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica: teorijske i praktične pretpostavke” čiji je nositelj Filozofski fakultet Osijek, a voditeljica: prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković.

Potom predstavljamo aktivnosti Filozofskog fakulteta Osijek u okviru COST mreže CA18126 Writing Urban Places. New Narratives of the European City čiji je cilj istražiti procese ljudskoga razumijevanja zajednice koju čine čovjek i njegova okolina, s posebnim naglaskom na potencijal narativnih metoda i njihovo značenje za urbani razvoj europskih gradova. Filozofski fakultet u Osijeku aktivno je uključen u navedeni projekt u kojem je doc. dr. sc. Sonja Novak voditeljica radne skupine, a suvoditeljica doc. dr. sc. Angelike Sioli (Tehničko sveučilište Delft, Nizozemska).

Teći je projekt u okviru programa Erasmus+: „Creating social impact through customized digital teaching formats” čiji je nositelj Ekonomski fakultet u Osijeku u suradnji s partnerskim institucijama: Sveučilište u Ljubljani, Momentum Marketing Services Ltd. Irska i Inovacijsko-razvojni institut Univerze v Ljubljani, a voditelj projekta izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg.

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU

„CREATING SOCIAL IMPACT THROUGH CUSTOMIZED DIGITAL TEACHING FORMATS”

- **Nositelj projekta:** FachHochschule Muenster, Njemačka
- **Voditelj projekta u RH:** Ekonomski fakultet u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku/izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg
- **Ostali partneri:** Sveučilište u Ljubljani, Momentum Marketing Services Ltd. Irska, i Inovacijsko-razvojni institut Univerze v Ljubljani
- **Vrijednost projekta:** 287.194,00 EUR
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** od 1. 6. 2021. do 31. 5. 2023.
- **Izvor financiranja:** Erasmus+ projekt

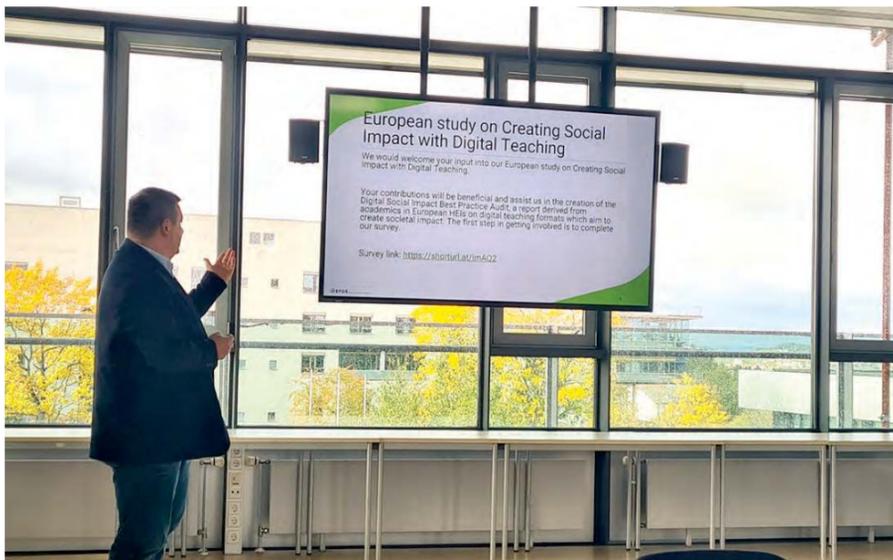
Opis projekta

Najnovija agenda modernizacije visokog obrazovanja Europske komisije naglašava transformativnu ulogu sveučilišta u društvu. Upravo, umjesto da budu samo akteri ekonomskog utjecaja, visokoškolske ustanove (VŠU) trebaju ojačati svoje 'građanske' odgovornosti. Unatoč argumentiranoj važnosti za veći društveni angažman, odgovarajući mehanizmi društvenog angažmana nisu dobro razvijeni u visokoškolskim ustanovama. Najnoviji podaci pokazuju da sveučilišta još uvijek imaju relativno više ureda za prijenos tehnologije nego ureda za građanski angažman. Posljedično, još uvijek smo svjedoci većeg fokusa na poslovnom angažmanu sveučilišta u usporedbi s npr. izgradnjom zajednice ili suradnjom s nevladinim organizacijama što u konačnici ometa društveni učinak aktivnosti visokih učilišta. Istovremeno, pandemija COVID-19 povećava potrebu za

društvenim angažmanom VŠU. Sadašnja vremena neizvjesnosti i destabilizacije čine pozadinu na kojoj je društveni angažman najpotrebniji. Visokoškolske ustanove mogu biti odličan izvor potpore društvenom oporavku. Ovaj prijenos znanosti na društvo od velike je važnosti s obzirom na činjenicu da je COVID-19 donio društvene izazove (npr. kako omogućiti starijim građanima sudjelovanje u društveno udaljenom društvu) koje moramo riješiti kako bismo osigurali prosperitet naših gospodarstava i društva.

Nepredvidiv kontekst COVID-19 stvara nove mogućnosti angažiranja digitalne zajednice koje se mogu ugraditi u aktivnosti poučavanja i učenja visokog učilišta. Međutim, te mogućnosti nisu jednostavne za implementaciju i stoga predstavljaju značajne izazove za visoka učilišta, u konačnici ograničavajući vjerojatnost provedbe. Konkretno, stvaranje društvenog utjecaja putem digitalnih nastavnih formata dolazi sa sljedećim ključnim izazovima:

- Nedostatak "jednostavnog za implementaciju" formata digitalne nastave. U ranoj fazi pandemije COVID-19, aktivnosti predavača VŠU morale su se brzo prebaciti na 'uglavnom digitalno' kako bi se uskladili s novonastalom paradigmom društvenog distanciranja. Dok se većina predavača u visokom obrazovanju uspjela brzo (ponekad čak i grubo) transformirati u digitalnu nastavu, fokus je bio pre-

težno na osnovnom sadržaju. Drugim riječima, ostvarivanje 'treće misije' visokog učilišta (tj. stvaranje društvenog utjecaja) trenutno zaostaje zbog nepostojanja digitalnih formata koje predavači VŠU mogu lako implementirati.

- Nedostatak vještina predavača da stvore društveni utjecaj prema formatima digitalne nastave. Predavači u VŠU koji se bave podučavanjem

trenutno nemaju adekvatan skup vještina za osmišljavanje i vođenje nastavnih formata koji nadilaze "osnovni" sadržaj nastavnog plana i programa. Dok su tehnološki alati narasli u brojkama, predavači VŠU često se oslanjaju na mainstream alate i metode, zanečujući pritom dosadašnja nišna (štedljiva) rješenja. Ova usredotočenost na nekoliko glavnih rješenja u konačnici

otežava društveni učinak oblika digitalne nastave.

- Ne postoji jedinstveni nastavni format za stvaranje društvenog utjecaja. Prethodna istraživanja naglašavala su složenost društvenih izazova. Nakon toga, kako bi se uhvatili u koštac s tim izazovima, predavači VŠU suočeni su s potrebom da osmisle nastavne formate koji se mogu prilagoditi specifičnom izazovu, u konač-

nici prevladavajući paradoks "jedna veličina za sve".

Fokalni projekt rješava ove izazove integracijom (a.) stručnosti alata za prijenos od znanosti do društva (tj. alata i instrumenata za prevladavanje barijera prijenosa u projektima znanosti/društva i na taj način za uspješno povezivanje znanosti i društva) za pristupe po mjeri stvoriti društveni utjecaj i (b.) stručnost o tome kako omogućiti predavačima VŠU digitalne nastavne formate. Posljedično, ovaj će projekt razviti digitalni konfigurator koji omogućuje stvaranje društvenog utjecaja kroz prilagođene digitalne nastavne formate. Zapravo, digitalni konfigurator će iznjedrili prilagođene tečajeve za generiranje digitalnog društvenog utjecaja (DSIG). Uzimajući u obzir posebnosti društvenih izazova, kao i trenutni skup digitalnih vještina predavača VŠU, digitalni konfigurator predlaže digitalne nastavne formate po mjeri, osposobljavajući u konačnici predavače VŠU da potaknu svoju ulogu društveno angažiranih. Osim toga, konfigurirani DSIG tečajevi omogućuju studentima da se uključe u stvarni društveni izazov koji je izvan online predavanja čime se potiče poduzetničko i društveno razmišljanje i djelovanje studenata. Štoviše, projekt primjenjuje iterativni proces razvoja čime kontinuirano uključuje povratne informacije od svih ciljnih skupina kako bi se osigurala visoka relevantnost digitalnog konfiguratora. Konačno, 'obuka za koncept radionice skaliranja' osigurat će izgradnju kapaciteta za predavače VŠU izvan konzorcija projektnih partnera. Time je osiguran nastavak i primjena razvijenih projektnih resursa nakon završetka projekta i diljem europskih visokih učilišta.

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK

„IZGRADNJA DEMENCIJI PRIJATELJSKIH NARODNIH KNJIŽNICA: TEORIJSKE I PRAKTIČNE PRETPOSTAVKE”

- **Nositelj projekta:** Filozofski fakultet Osijek (interni projekt)
- **Voditelj projekta:** prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
- **Vrijednost projekta:** 60.000,00 kn
- **Razdoblje trajanja provedbe projekta:** trogodišnje projektno razdoblje 2021. - 2024.
- **Izvor financiranja:** Filozofski fakultet Osijek

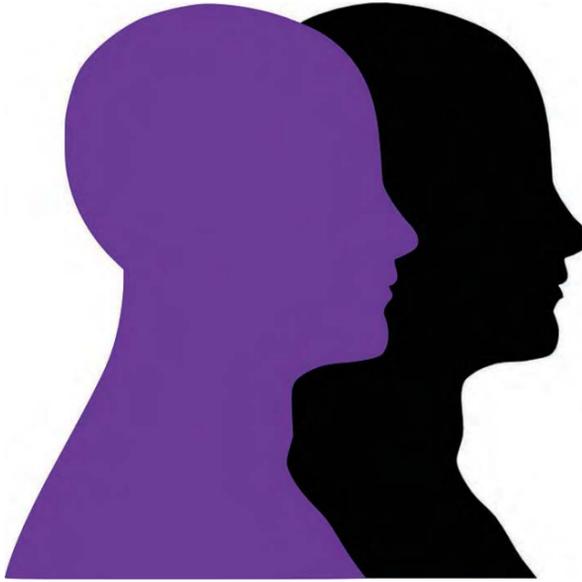
prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković

Projekt Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica: teorijske i praktične pretpostavke pokušava odgovoriti na jedan od značajnijih izazova našeg društva, a to je podizanje kvalitete života osoba s Alzheimerovom bolešću kroz njihovo uključivanje u kulturne i knjižnične aktivnosti prilagodene njihovim potrebama i interesima te senzibilizacija i edukacija stručne javnosti.

Voditelj je ovog projekta prof. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Osijek, a među projektiranim su partnerima znanstvenici s osječkog sveučilišta (Kornelija Petr Balog i Zoran Velagić s Filozofskog fakulteta, Silva Butković Soldo s Medicinskog fakulteta) i iz Kliničkog bolničkog centra Osijek (Mirjana Vladetić), sveučilišna profesorica Sanda Erdelez iz SAD-a, struč-

njaci iz knjižnica i knjižničarskih udruga (Marija Čačić iz Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema te Dubravka Pađen Farkaš iz Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek) te predstavnici lokalnih i nacionalnih civilnih udruga (Silvija Dološić iz osječke udruge Memoria i Mira Dajčić iz udruge HUAB). Za trogodišnje projektno razdoblje (2021.-2024.) Filozofski je fakultet Osijek projektu dodijelio ukupno 60.000,00 kuna.

Alzheimerova bolest (AB) najčešći je oblik demencije, a Svjetska zdravstvena organizacija je tu bolest zbog njezinih pandemijskih razmjera te socijalnih, zdravstvenih i financijskih utjecaja na društvo proglasila svjetskim zdravstvenim prioritetom. Danas u svijetu živi oko 50 milijuna ljudi s Alzheimerovom bolešću i drugim demencijama, a procjenjuje se da će ih 2050. biti

barem tri puta više. Iako u Hrvatskoj još uvijek ne postoji registar oboljelih, smatra se da je u zemlji između 85.000 i 100.000 građana s tom dijagnozom. S obzirom na demografski trend starenja stanovništva u Hrvatskoj za očekivati je znatan porast oboljelih jer incidencija bolesti raste s dobi. Iako se bolest kod svake osobe razvija na drugačiji način, oboljeli u zadnjoj fazi bolesti gube svoje kognitivne, fizičke i emocionalne sposobnosti te im je potrebna 24-satna njega. O oboljelima se najčešće brinu

bliski članovi obitelji, tzv. neformalni njegovatelji, na čiju kvalitetu života ta bolest također značajno utječe. Iako još uvijek ne postoji lijek za ovu bolest, u razvijenim se zemljama svijeta strateški planira briga o osobama s demencijom, pruža im se odgovarajuća zdravstvena skrb i podrška u zajednici, a oboljeli se smatraju ravnopravnim članovima društva koji imaju pravo na kvalitetan život. Kod nas se pak osobe s ovom bolešću susreću s brojnim problemima kao što su zakašnjela dijagno-

za, nedostupnost liječenja antidementivima, nepostojanje koordiniranog sustava potpore oboljelima i članovima obitelji, otežan pristup socijalnim naknadama i uslugama, nedostatak smještajnih kapaciteta i odgovarajuće palijativne skrbi, nemogućnost aktivnog sudjelovanja u životu zajednice kroz primjerice pristup sadržajima za kvalitetno provođenje slobodnog vremena te diskriminacija i društvena stigmatizacija.

Ovaj se projekt nastavlja na dvogodišnji interdisciplinarni projekt Informacijske potrebe osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti i članova njihovih obitelji, koji je financiralo osječko Sveučilište, a koji je pokazao da u gradu Osijeku ne postoji odgovarajući sustav podrške (zdravstveni, socijalni, informacijski) za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti i članove njihovih obitelji. Svrha je aktualnog projekta istražiti teorijske i praktične pretpostavke za izgradnju demenciji prijateljskih narodnih knjižnica kao kulturnih ustanova u kojima se osobe s Alzheimerovom bolešću osjećaju poštovano, dobrodošlo i uključeno. U projektu su planirane znanstvenoistraživačke i stručne aktivnosti koje će biti usmjerene na educiranje i senzibilizacija javnosti (prvenstveno knjižničara i budućih knjižničara) o AB te uključiva-

nje oboljelih od AB u društveni život zajednice kroz prilagodbu knjižničnih usluga njihovim potrebama i interesima. Projekt se bazira na spoznajama najnovijih istraživanja koja pokazuju da kognitivna terapija, koja uključuje intelektualne aktivnosti poput samostalnog ili zajedničkog čitanja te čitanja naglas, može pridonijeti ublažavanju i usporavanju simptoma bolesti. Budući da projekt teži učinkovitom procesu prijenosa znanja kroz uključivanje svih zainteresiranih dionika te primjenu dobivenih znanstvenih spoznaja pri rješavanju prepoznatih društvenih izazova, u projektne će aktivnosti pored znanstvenika biti uključeni i studenti te lokalni kulturni sektor i zainteresirane civilne udruge (Memoria, Hrvatska udruga za Alzheimerovu bolest - HUAB). Polazeći od činjenice da je Alzheimerova bolest zdravstveni i društveni problem koji ima značajne ekonomske posljedice na suvremeno hrvatsko društvo, očekuje se da će projekt pridonijeti razumijevanju ove složene problematike na teorijskoj i praktičnoj razini te istovremeno potaknuti donositelje odluka na strateško promišljanje i planiranje mogućih rješenja na lokalnoj razini kako bi se našim sugrađanima koji pripadaju ovoj ranjivoj skupini omogućio dostojanstven i kvalitetan život.

FILOZOFSKI FAKULTET OSIJEK U COST MREŽI CA18126 WRITING URBAN PLACES. NEW NARRATIVES OF THE EUROPEAN CITY

Manipulacijom prostora i intervencijom u svoju okolinu čovjek prostor prispaja, pripisuje mu značenje i integrira sebe u okolinu stvarajući tako funkcionalan sustav. Djelovanjem u okolini čovjek prostor čini mjestom koje ima određenu povijest, identitet, simboliku, funkciju... Upravo kroz nadilaženje čisto praktične funkcije izgrađenog okoliša i njeno podizanje na umjetničku razinu, stvara se i narativ određenog mjesta. Cilj je COST akcije CA18126 Writing Urban Places. New Narratives of the European City (<https://writingurbanplaces.eu/>) istražiti procese ljudskog razumijevanja zajednice koju čine čovjek i njegova okolina, s posebnim naglaskom na potencijal narativnih metoda i njihovo značenje za urbani ra-

zvoj europskih gradova. U fokusu su europski gradovi, i to srednje veliki gradovi u smislu broja stanovnika, veličine tj. površine, stupnja razvijenosti infrastrukture, zastupljenosti u kulturnom, ekonomskom, političkom životu unutar države; prosječni su to gradovi koji čine većinu europskog urbanog krajolika i kao takvi su istraživački relevantni. Projekt je izrazito interdisciplinarnog karaktera, te povezuje samo naizgled teško povezive znanstvene discipline, teoriju književnosti i arhitekturu, a temelji se na inovativnom nastojanju da se prepoznavanjem vrijednosti lokalnih urbanih narativa - priča koje sadrže informacije o društveno-prostornim praksama, percepciji i očekivanjima određenog grada - identifikira i artikulira niz konkretnih književnih tehnika u prostornim disciplinama poput arhi-

tekture, urbanizma, graditeljstva, stanovanja i drugih koje pomažu razumijevanju i razvoju urbane sredine. Povezivanjem znanosti o književnosti kao humanističke znanosti s brojnim ostalim znanstvenim disciplinama iz područja društvenih (sociologija, antropologija i dr.) i tehničkih znanosti, projekt kroz interdisciplinarni rad četiriju radnih skupina sustavno stvara teorijski okvir, određuje relevantne metode te organizira rad na terenu da bi naposljetku konkretne rezultate predstavio relevantnim dionicima, donositeljima odluka i široj javnosti.

U projektu, koji je započeo 15. 3. 2019. i traje do 14. 3. 2023., trenutno sudjeluje 40 europskih zemalja čijih je gotovo 200 predstavnika ili uključeno u rad Upravljačkog odbora ili u rad samih radnih skupina. Nositelj je projekta Delft

University of Technology (TU Delft, Nizozemska), a voditeljica je red. prof. dr. sc. Klaske Havik, dok je njena zamjenica red. prof. Susana Oliveira (Faculdade de Belas-Artes da Universidade de Lisboa, Portugal). Filozofski fakultet u Osijeku u ovaj je projekt aktivno uključen preko doc. dr. sc. Sonje Novak, koja je voditeljica jedne od radnih skupina, dok je suvoditeljica doc. dr. sc. Angeliki Sioli (TU Delft, Nizozemska). Unatoč pandemiji koronavirusa, aktivnosti unutar projekta ostale su redovne, a rezultati vidljivi: u suradnji članova projekta izašla su dva broja časopisa Writingplace Journal for Architecture and Literature s trećim u pripremi; izdan je glosar pojmova u digitalnom i tiskanom obliku Vademecum: 77 Minor Terms in Writing Urban Places; u Tallinnu (Estonija) je 15. i 16. 9. 2021. održana doktorska ško-

la sa 20 međunarodnih sudionika; u Portu (Portugal) je 27. i 28. 10. 2021. održana konferencija pod naslovom "Rewind, Forward, Play" koja je sažela dosadašnje aktivnosti i prikazala rezultate te dala smjernice za buduće aktivnosti. Iz pretežno teorijskog oblika rada projekt u ovom trenutku prelazi u fazu terenskog rada te se planiraju događanja u brojnim europskim gradovima poput radionice u Tampereu (Finska) i Skopju (Sj. Makedonija) ili pak doktorske škole na Filozofskom fakultetu u Osijeku u travnju 2022. godine u sklopu poslijediplomskog studija Književnost i kulturni identitet. Događaj je to kojem će, osim domaćih, nazočiti i 20-ak inozemnih sudionika - od doktoranada do predavača iz cijele Europe. Upisivanjem značenja (simbola, sjećanja...) u urbani prostor, stvaranjem složenih relacija i

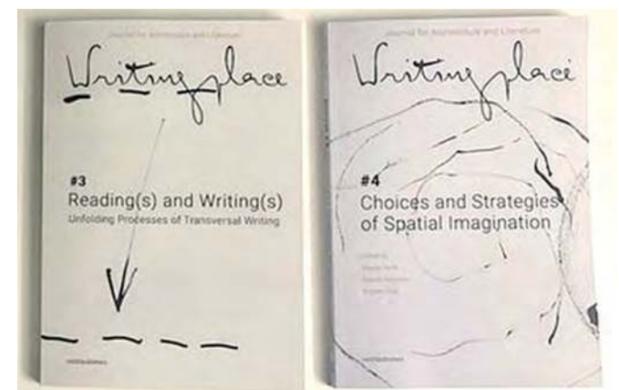
interakcija čovjeka i prostora na osobnoj i kolektivnoj (ekonomskoj, ekološkoj, političkoj, umjetničkoj i dr.) razini grad i sam postaje narativ koji se stvara (piše, čita, priča) tako što se u njemu živi, šeće, transformira te se osim "realne", praktične i svakodnevnice slike grada stvara i njegova imaginarna i simbolička slika čijim prepoznavanjem (su)kreiranjem, razumijevanjem i njegovanjem doprinosimo harmoniji međudnosa. Mreža uključenih međunarodnih stručnjaka, koju čini ovaj COST projekt, teorijski i pomoću studija slučaja te terenskog rada istražuje načine pripisivanja značenja, aproprijacije i integracije urbanih narativa, nudeći lokalnim zajednicama informacije za bolje razumijevanje njihova izgrađenog okoliša i osnažujući ih da na nj projiciraju svoje težnje i stvore osjećaj pripadnosti.

Najava doktorske škole na Filozofskom fakultetu u Osijeku u travnju 2022., doc. dr. sc. Sonja Novak, FFOS (desno), doc. dr. sc. Angeliki Sioli, TU Delft (lijevo)

Sudionici konferencije "Rewind, Forward, Play" 27. i 28. 10. 2021. u Portu, Portugal

Časopis Writingplace Journal for Architecture and Literature

Održani 11. Dani austrijske kulture u Osijeku

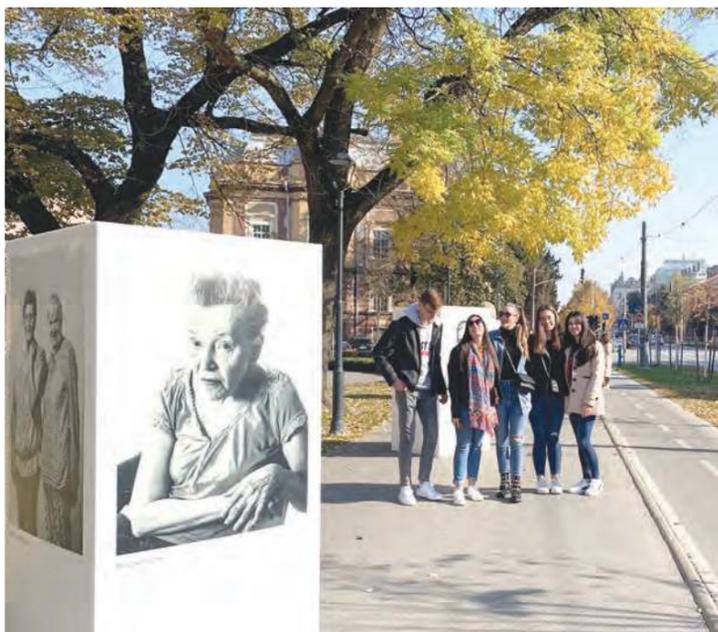
Gordana LESINGER

Od 25. do 30. listopada 2021. godine održani su 11. Dani austrijske kulture u Osijeku koje je financirao Austrijski kulturni forum Zagreb, u suradnji s Filozofskim fakultetom Osijek, Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek, Gradom Osijekom, Kulturnim centrom Osijek, kinom Urania, Isusovačkom klasičnom gimnazijom i Akademijom za umjetnost i kulturu.

Već tradicionalni Dani austrijske kulture u Osijeku okupili su studente i ostale građane oko Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku gdje je u ponedjeljak, 25. listopada otvorena studentska izložba Okrenuti leđa Austriji. Izložba je simbolički otvorila i krovnu temu ovogodišnjih Dana kulture: različiti aspekti i razumijevanje procesa migracije. U narednim danima uslijedio je niz aktivnosti koje su se odvijale u prostorima kina Urania, Filozofskog fakulteta Osijek, Kulturnog centra Osijek, Isusovačke klasične gimnazije, u Sakuntala parku, ali i kao događanja na virtualnim platformama:

Razgovor s autorom Radekom Knappom u moderaciji OeAD-lektorice Daniele Dämon, filmovi Drvo - pokradena šuma i Lisica u rupi, radionica za učelnike Isusovačke klasične gimnazije pod mentorstvom dr. sc. Ivane Šarić Šokčević, predavanje Sjećanje monarhije - Bi-

lješke o Stefanu Zweigu i Roda Rodi doc. dr. sc. Stephanie Jug, izvedba Kupio je miris jabuka & Elenino blijedo lice nastala na temelju prijevoda prof. dr. sc. Vladimira Karabalića, radionica s Omarom Khir Alana na temu bijega, migracije i domovine u moderaciji OeAD-lektorice Daniele Dämon, izložba Almost Wojciecha Czaje, koncert ansambla Synchronos u organizaciji doc. dr. sc. Mie Elezović, predavanje Feminističko djelovanje Jelice Belović-Bernadzikowske u osječkim novinama na njemačkom jeziku doktorandice Sare Galić Ivić, razgovor s autoricom Angelom Lehner o njenom roma-

nu Oče naš u moderaciji doc. dr. sc. Stephanie Jug i razgovor s prevoditeljicom romana Oče naš na hrvatski jezik, Stjepankom Pranjković u moderaciji Ivane Đerd Dunderović.

Kao središnji događaj Dana kulture može se istaknuti otvorenje izložbe Zato što postojim u Sakuntala parku kojemu je nazočio i austrijski veleposlanik u Hrvatskoj, dr. Josef Markus Wuketich te predstavnik Grada Osijeka, Vladimir Ham i predstavnik Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku, Siniša Petković.

Austrijski kulturni forum Zagreb: <https://kulturforum-zagreb.org/de/home/>

STUDENTI POMAŽU STUDENTIMA – na primjeru ESN-a Osijek

Dorotea HORVAT

Erasmus Studentska Mreža Osijek (ESN Osijek) studentska je, neprofitna, neovisna, apolitična udruga koja se bavi prilagodbom odlaznih i dolaznih studenata iz raznih zemalja te organiziranjem raznovrsnih događaja koji se dotiču tema poput ekološke održivosti, kulture, sporta, itd. Prije početka ove akademske godine, ESN Osijek je u rujnu otvorio prijave za nove članove koje su trajale tri tjedna, a zatim su potpredsjednica Ema Šibila i hrvatska koordinatorica Tena Vukelić održale individualne intervjue te od 54 prijave izabrale 27 volontera koji su iskazali najveći interes za rad u Udruzi. Za nove je članove organizirana dvodnevna Lokalna platforma u Kulturnome centru tijekom koje su se upoznavali s osnovnim terminima, strukturom, misijom i vizijom Udruge uz neformalno druženje i upoznavanje s drugim novim članovima te lokalnim odborom i vanjskim suradnicima.

Welcome Week

Na Sveučilištu u Osijeku u ovom semestru studira 73

strana studenta iz više europskih zemalja, a početkom svake akademske godine ESN Osijek priprema posebne događaje kako bi im iskazao dobrodošlicu te ih upoznao s radom Udruge. U sklopu Welcome Weeka organizirano je osam događaja koji su pokrili sva ona područja djelovanja koje ESN potiče i promovira.

Organizirana je povijesna tura Osijeka u suradnji s Kulen travelom, dok je s Udrugom Plantaža održana ekološka radionica izrade zero waste terarija. Također, održan je kviz općeg znanja u San Francisco Coffee Houseu, a i organiziran je odlazak u craft pivovaru Mali Div u kojoj se govorilo o izazovima, preprekama i prednostima otvaranja vlastitog obrta. Isto tako, u okviru dana društvene uključenosti organizirane su igre tijekom kojih su se studenti upoznavali i suočili s raznim problemima koji se dotiču vizualnog, slušnog i fizičkog invaliditeta.

Erasmus Café i radionica CV-a i motivacijskoga pisma

Početkom svakog semestra Udruga organizira i održava Erasmus Café i radionice

pisanja CV-a i motivacijskoga pisma. Erasmus Café ove je godine održan 11. listopada u prostorima Atelier bara. Na događaj se odazvalo 30-ak studenata koji su imali priliku poslušati što je sve potrebno za prijavu na studijski boravak ili stručnu praksu te su također održane tri prezentacije studenata koji su bili ili su trenutno na studijskome boravku.

Dora Doležal predstavila je svoje Erasmus iskustvo u Pra-

gu, dok je Martin Raguž govorio o boravku u Beču, a Rafał Janczewski predstavio je svoje dojmove o studiranju na Sveučilištu u Osijeku.

Dva dana kasnije u suradnji s Udrugom IAESTE održana je radionica za sve zainteresirane studente koji su htjeli poraditi na svojim vještinama izrade životopisa i motivacijskoga pisma, ne samo u sklopu prijavljivanja na Erasmus natječaj, već i za buduću upotrebu pri prijavi za posao.

RAZGOVOR

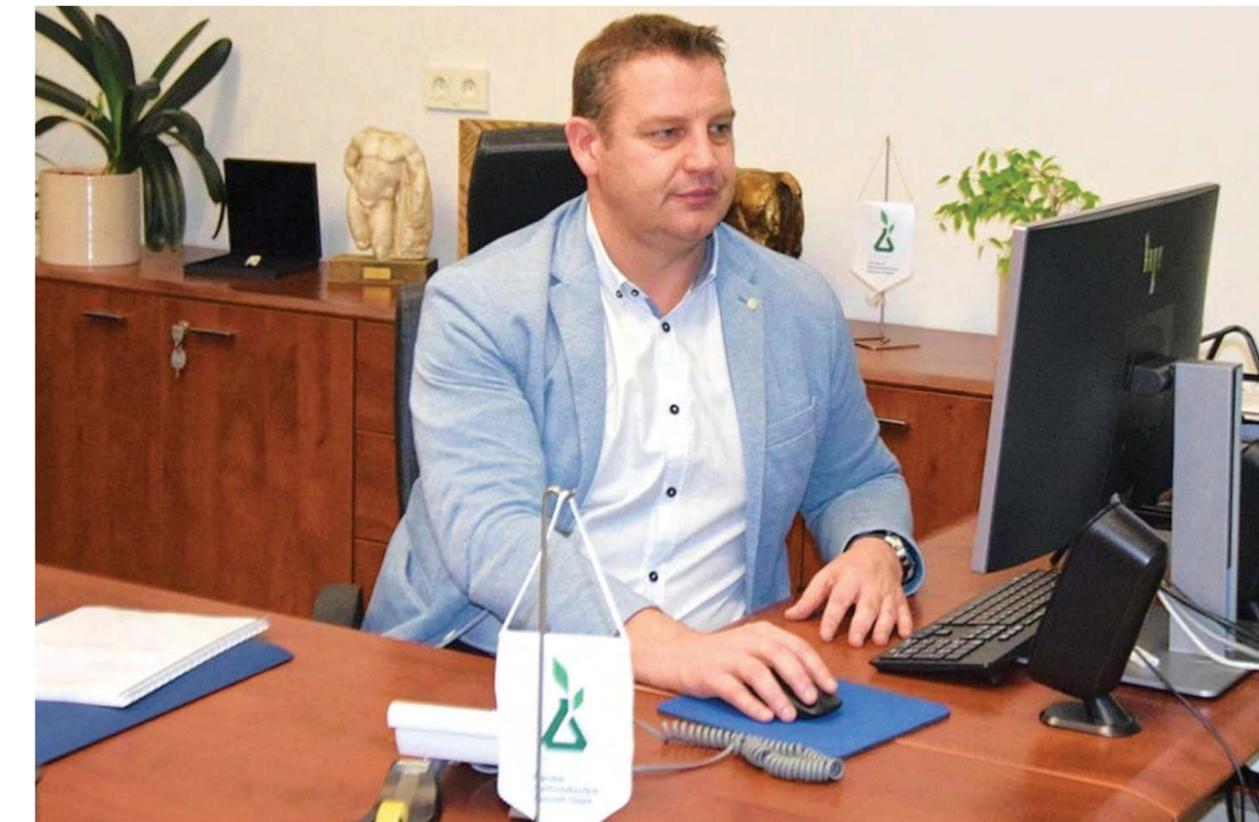
prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić,
dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek hram je hrvatskog agronomskog obrazovanja i znanosti

Daniel HAMAN, Maja NOVOSELEC

▼ **FAZOS je prošle godine obilježio svojih 60 godina rada. Na što ste posebno ponosni, a što biste eventualno mijenjali i kako vidite svoj Fakultet na kraju svojega drugog mandata?**

U našoj ustanovi biotehničko znanstveno područje, područje poljoprivredne znanosti podučava se kontinuirano 61 godinu i prošle godine smo proslavili šezdeset godina nastavnog, znanstvenog i stručnoga rada. Zbog toga s ponosom mogu ustvrditi kako je ova ustanova, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, hram hrvatskog agronomskog obrazovanja i znanosti. Naš Fakultet zbog toga ima posebno mjesto jer je imao i ima važnu ulogu u razvoju poljoprivredne proizvodnje i transferu tehnologija u gospodarstvo te je ključan za istočnu Hrvatsku kao žitnicu u kojoj se odvija i najveći dio poljoprivredne proizvodnje. Biti nastavnik ili student na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek uvijek je bila čast i privilegija, a tako je i danas. Stoga, smatram da je naš trajni cilj s jedne strane sačuvati povijesnu baštinu od zaborava, ali istodobno gledati i u budućnost – u iskušenja i zadaće koje nam novo vrijeme donosi. Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek mora biti neizostavan čimbenik u artikuliranju značenja uloge koju obrazovanje, razvoj kreativnosti, ali i etičko djelovanje i formiranje mladih ljudi ima u razvoju društva. Naš pogled u budućnost Fakulteta počiva na iskustvu nedjeljivosti nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti. Stoga je Fakultet, u čijem se krilu transferira znanost, suradnja i nastava mjesto gdje se stvaralački prožimaju i svoju snagu crpe iz kompetentnosti svojih djelatnika i nadolazeće snage studenata. Naš je osnovni pokretački motiv taj da se Fakultet duboko integrira na lokalnoj, nacionalnoj i internacionalnoj razini te postane perjanicom razvoja istočne Hrvatske koja će biti prepoznata i u europskim okvirima što znači kako se moramo otvoriti prema vlastitoj sredini objedinjujući resurse i koordinirajući nastavne, znanstvene i stručne procese. Svjesni i snaga i slabosti, opredijeljeni smo usvojiti ključne europske razvojne odrednice i kriterije bez straha od gubitka vlastitog identiteta. Nadalje, uvođenjem studijskih programa na engleskom jeziku spremni smo otvoriti nova

interdisciplinarna znanstvena područja kroz ICT tehnologije u poljoprivredi te osnažiti i ostvariti veću gospodarsku ulogu biotehničkih znanosti.

▼ **Početak je nove akademske godine. Kakvi su planovi vezani uz nastavu u nadolazećem razdoblju u Vašoj instituciji?**

Naš fakultet i dalje ostaje na tragu kontinuirane razmjene znanja, informacija i ideja u nastojanjima uklapanja u otvoreni europski prostor visokoškolskog obrazovanja, a sve to naravno u okvirima koji su zadani globalnom pandemijom u kojoj smo se našli. Cilj nam je, naravno, održavati nastavu kontaktno, kroz aktivno sudjelovanje nastavnika i studenata i na predavanjima i na vježbama. Srećom, na našoj instituciji imamo dovoljno prostora i kapaciteta za održavanje takvog vida nastave uz pridržavanje svih propisanih mjera od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i resornog Ministarstva. Također, dio nastave na našim studijskim programima odvija se i na našim pokušajima u Tenju - Klisa i u Mandićevcu gdje studenti kroz praktičan rad stječu vlastita znanja, vještine i kompetencije. Dakle, koliko god epidemiološka situacija bude dopuštala, nastava će se na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti odvijati

kontaktno, a istovremeno, u potpunosti smo spremni, ako bude potrebno, prebaciti se na online sustav održavanja nastave i odgovoriti na svaki izazov koji nas čeka u novoj školskoj godini.

Istaknuo bih da smo ove godine upisali prvi naraštaj studenta diplomskog studija na engleskom jeziku "Digitalna poljoprivreda". I tu smo došli do aktualnog situaciji pa profesori predavači sa stranih sveučilišta svoja predavanja održavaju online studentima u našim videokonferencijskim predavaonicama posebno opremljenim za takvu vrstu komunikacije.

▼ **Kako se pandemija odrazila na dosadašnji rad u nastavi i kako planirate izbjeći negativne posljedice moguće zdravstvene prijetnje i novih zatvaranja u idućoj akademskoj godini?**

Kao što sam već istaknuo, naš fakultet ima dovoljno kapaciteta za održavanje kontaktne nastave i mi smo se u protekloj akademskoj godini trudili držati takvog vida izvođenja nastave što dulje. Naravno, bilo je situacija kada smo primjenjivali i takozvani hibridni oblik održavanja nastave, ali bitno je istaknuti da smo uspjeli realizirati nastavni plan na svim modulima preddiplomskih i diplomskih studija u potpunosti.

Isto tako, ako se prisjetimo početka pandemije, tada sa zadovoljstvom mogu reći da su se naši nastavnici vrlo brzo prilagodili na online sustav izvođenja nastave i u potpunosti iskoristili dostupne platforme, a kroz rad Povjerenstva za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja omogućili smo im sudjelovanje u različitim radionicama koje su im osiguravale dopunske alate za što kvalitetnije provođenje nastave.

Upravo je ta dopunska edukacija omogućila održavanje ne samo nastave nego i brojnih konferencija i drugih aktivnosti na daljinu, a u budućnosti ćemo dodatno raditi na razvoju sigurnog okruženja i na edukaciji studenata i djelatnika o potrebama cijepljenja te provoditi dopunska testiranja bude li to od nas zahtijevalo resorno Ministarstvo.

▼ **Što nam možete reći o viziji svoje institucije u idućoj godini, ali i u duljem razdoblju?**

Kao što sam već istaknuo, naš osnovni pokretački motiv jest da se Fakultet duboko integrira na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini te postane predvodnik razvoja istočne Hrvatske koja će biti prepoznata i u europskim okvirima. Trenutačno je na Fakultetu zaposleno 240 djelatnika koji djeluju kroz šest

zavoda, pet centralnih laboratorija, Centra za cjeloživotno učenje i Centra za standardizaciju uzoraka. Također, stalno radimo na razvoju naših dvaju pokušajista, Tenja i Mandićevac, koja zajedno obuhvaćaju 100 hektara poljoprivredne površine, a na kojima se odvijaju aktivnosti vezane uz provođenje aktualnih domaćih i međunarodnih projekata kao i suradnje s gospodarstvom. Upravo u cilju proširivanja takvih djelatnosti te u cilju što kvalitetnijeg načina izvođenja nastave, u planu nam je i osnovati pokušajista koje će pokrivati područje iz cjelokupne stočarske proizvodnje.

Na taj je način Fakultet prepoznat kao čimbenik koji omogućuje trokut znanja (obrazovanje - istraživanje - inovacije) i promicanja gospodarskog razvoja, a znanstveno-istraživačka aktivnost Fakulteta prepoznata je u nacionalnim i međunarodnim okvirima. Zahvaljujući predanom radu i izvršnim znanstvenim dostignućima njegovih djelatnika, spremni smo nositi se s nacionalnim i globalnim izazovima koje donosi budućnost i intenzivno radimo na uvođenju novih studijskih programa usmjerenih na tehničke sustave i obnovljive izvore energije, zaštitu okoliša, zelenu infrastrukturu kao i na internacionalizaciji navedenih programa.

▼ **Koji su ključni projekti planirani u idućoj akademskoj godini na Vašoj instituciji? Što nam možete reći o njima?**

Fakultet sustavno potiče istraživanja kroz prijavu znanstvenih, infrastrukturnih i stručnih projekata u suradnji s nacionalnim i europskim institucijama u cilju što kvalitetnijeg uključivanja u programe OBZOR 2020, europski istraživački prostor (ERA) i visoko obrazovanje. Na našem Fakultetu djeluje 17 istraživačkih timova koji vode 26 internih znanstvenih projekata te 12 istraživačkih projekata vrijednosti 25 milijuna kuna.

Od znanstveno-istraživačkih projekata vrijedno je istaknuti projekt Ministarstva znanosti Republike Hrvatske "Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." pod nazivom "Inovativna proizvodnja organskih gnojiva i supstrata za uzgoj presadnica" kojemu je voditelj prof. dr. sc. Zdenko Lončarić. Isto tako, u tijeku je i provedba projekta "APLERESIST - Genetska otpornost jabuke na toplinski i sušni stres uz formiranje preporučenog sortimenta za proizvodna područja kontinentalne Hrvatske" gdje nam je partner Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH).

Od upravo završenih projekata, važno je spomenuti europski znanstveno-istraživački projekt iz ciklusa OBZOR 2020 "Diversity of local pig breeds and production systems for high quality traditional products and sustainable pork chains - TRESURE" koji je bio jedini projekt takve vrste na našem Sveučilištu gdje je FAZOS bio partnerska ustanova s istraživačkom grupom koju je predvodio prof. dr. sc. Goran Kušec. Na Fakultetu se izvodi i projekt iz programa OBZOR 2020 "TRAIN-CE-FOOD" čiju istraživačku grupu predvodi prof. dr. sc. Davor Kralik. Također, u skorom su vremenu provedene ili su još u tijeku i 6 COST aktivnosti. Od istraživačkih projekata HRZZ-a (Hrvatske zaklade za znanost), djelatnici FAZOS-a vodili su ili još uvijek vode pet znanstveno-istraživačkih i tri uspostavna projekta. Od bilateralnih projekata djelatnici FAZOS-a vode ili su nedavno uspješno privedeli kraju projekte u suradnji sa znanstvenicima iz Mađarske, Slovenije, Crne Gore, Srbije i dr. zemalja jugoistočne Europe. U tijeku je provođenje i pet Sveučilišnih projekata koje financira Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku.

impresum

• Uprava: Bojan DIVJAK (predsjednik), Ivan ŠIMIĆ, (član) • Glavni urednik: Bojan DIVJAK • Uredništvo Sveučilišnog glasnika: prof. dr. art. Robert RAPONJA, Tomislav LEVAK, mag. cult., dr. sc. Damir ŠPANIĆ, Lidija Getto, prof. univ. spec., mr. sc. Dragica STEINDL, Kristina KOVAČEVIĆ, Maša NIKOLIĆ • Lektor: doc. dr. sc. Borko BARABAN • Fotografije: Davor KIBEL, Gojko MITIĆ, Gordana PANIĆ, Zdenko PUŠIĆ, Josip ŠERI, Željko ŠEPIĆ, Andrea ILAKOVAC i arhiva Glasa Slavonije • Grafički urednik: Ivana KAINZ • Grafička priprema: Odjel grafičke pripreme • Voditeljica marketinga: Marina KRIVIĆ

TEMA BROJA: PROMOCIJE NA ODJELIMA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

SVEČANE PROMOCIJE ODJELA ZA KEMIJU

Zorana KOSTADINVIĆ

Svečane promocije Odjela za kemiju održane su uz poštivanje epidemioloških mjera u petak, 2. srpnja 2021. godine na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek u Auli Magna. Na svečanoj promociji magistrata rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vlado Guberac promovirao je 6 magistrata edukacije kemije i 18 magistrata kemije. Pročelnica Odjela za kemiju doc. dr. sc. Elvira Kovač-Andrić dodijelila je magistrima kemije pristupnice i jednogodišnje članarine za članstvo u Hrvatskom kemijskom društvu. Na jedanaestoj promociji sveučilišnih pr-

vostupnika Odjela za kemiju, rektor prof. dr. sc. Vlado Guberac promovirao je 37 sveučilišnih prvostupnika kemije. Zamjenica pročelnice za nastavu i studente Odjela za kemiju doc. dr. sc. Martina Šrajter Gajdošić i zamjenik pročelnice za znanstveno-istraživačku djelatnost Odjela za kemiju doc. dr. sc. Tomislav Balić dodijelili su nagrade pročelnice najboljim studentima za prošlu akademsku 2019./2020. godinu.

za 1. god. preddiplomskog studija Dominik Tadić

za 2. god. preddiplomskog studija Tomislav Šilješ

za 3. god. preddiplomskog studija Ivan Čorić

za 1. god. diplomskog studija; istraživački smjer Martina Herendić

za 2. god. diplomskog studija; nastavnički smjer Karolina Kolarić

za 2. god. diplomskog studija; istraživački smjer Katarina Rajkovača.

Predstavica sveučilišnih prvostupnika Hana Zajkić i predstavnici magistrata Dominik Goman održali su govore zahvale u ime promoviranih kolega.

PROMOCIJA ZAVRŠENIH STUDENATA PREDDIPLOMSKOG I DIPLOMSKIH STUDIJA U AKADEMSKOJ 2019./2020. GODINI

PROMOVIRANO 73 STUDENATA ODJELA ZA BIOLOGIJU

U četvrtak 1. srpnja 2021. godine u dvorani Aula Magna Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku održana je svečana promocija 73 prvostupnika i magistrata Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Pristupnike su promovirali Rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera prof. dr. sc. Vlado Guberac, prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. art. Robert Raponja, pročelnica Odjela za biologiju izv. prof. dr. sc. Ljiljana Krstin, zamjenica pročelnice za nastavu i studente izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer i zamjenica pročelnice za znanstveno-istraživačku djelatnost izv. prof. dr. sc. Ivna Štolfa Čamagajevac. Promociju je vodila tajnica Odjela za biologiju Silva Lustig, a u okviru glazbenog programa nastupio je ansambl Akvarel. U ime promoviranih prvostupnika zahvalila je promovirana studentica Stella Glavić, a u ime magistrata Lovro Vukadinović. Promovirani prvostupnici biologije (sveučilišni preddiplomski studij Biologija): Nora Bacej, Krunoslav Baotić, Katarina Benčić, Kristina Bolje-

vac, Iva Božinović, Sarah Butigan, Viktorija Čurila, Kristina Čurilović, Ivana Djedović, Karlo Fičko, Karlo Fleis, Ivana Gajski, Petar Glavaš, Stella Glavić, Doris Glibota, Silvija Gulin, Do-

minik Guzalić, Fabijan Iljčić, Maja Ivić, Jerko Kanić, Ivan Keser, Ivona Kirchbaum, Andrej Kiselj, Antono Krstac, Galić, Ivan Kujundžić, Monika Lacković, Laura Lončar, Iva-

na Marinović, Helena Martinaga, Lovro Martinović, Morena Matanović, Lovro Mihajlović, Lea Milić, Ana-Marija Petrović, Fran Prašnikar, Matej Seletković, Josip Stanković, Martina

Sušjenka, Sara Šormaz, Nikolina Vučemić, Samuel Ruben Zečević i Ines Živković. Promovirani magistri: diplomskog sveučilišnog studija Biologija; smjer: znanstveni

-magistri (struke) biologije Anita Ament, Lucija Domjan, Matea Dujmović, Tamara Đerd, Ivana Eržić, Matea Grubješić, Anastazija Hud, Filip Kasač, Nataša Katanić, Krešimir Mandić, Tomislav Mandir, Matea Marelja, Ana Martinović, Anita Rakić, Valentina Šelja, Mario Šimić, Dunja Šimić i Nera Vuić diplomskog sveučilišnog studija Biologija i kemija; smjer: nastavnički - magistri (struke) edukacije biologije i kemije: Marina Đurić, Marija Jovanovac, Nikola Jurišić, Nikolina Nad, Milica Nedeljković, Ana-Marija Pačić, Tena Plavac, Ana Ribarić, Lidija Ribić i Luka Stazić, diplomskog sveučilišnog studija Zaštita prirode i okoliša - magistri (struke) zaštite prirode i okoliša: Vladimir Juhaz, Rahela Nikolašević i Lovro Vukadinović. Nakon dodjele diploma uručene su i nagrade najboljim studentima. Za postignut najbolji prosjek ocjena nagrade su primili Ramona-Ana Davidović, Matija Grgošević, Valentina Klein, Lovro Mihajlović, Gabriel Mirković, Sanja Mužik, Andrea Radić, Ramona Sekulić. Nagradu za znanstveni rad objavljen u prestižnom znanstvenom časopisu primili su: Anastazija Hud, Nataša Katanić, Ana Martinović, Martina Sušjenka, Nera Vuić.

XI. PROMOCIJA SVEUČILIŠNIH PRVOSTUPNIKA MATEMATIKE I SVEUČILIŠNIH PRVOSTUPNIKA MATEMATIKE I RAČUNARSTVA

U petak, 15. listopada 2021. u 15 i 17 sati u Vikarijatu Osijek, Ulica J. J. Strossmayera 58, u predavaonici broj 1 održana je svečana promocija diplomata Odjela za matematiku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru koje su promovirani sveučilišni prvostupnici matematike: Maja Andrijević, Karla Balog, Dragana Blagojević, Luka Blagojević, Mislav Blažević, Kristina Bogut, Blaženka Bošnjak, Martina Bošnjaković, Lucija Brzić, Doris Cvenić, Anamarija Cvitković, Ana Derner, Stjepan Džojić, Monika Duzel, Erika Erceg, Ana Gurdon, Iva Ivezić, Petar Jagodić, Antonija Jurčić, Karlo Kokanović, Mario Korov, Maja Kova-

čević, Ana Kraljević, Toni Kulić, Slađana Ladarević, Lea Madarić, Viktorija Matić, Dominik Mihačić, Tena Pavlič, Marijeta Petrović, Maja Rengel, Ana Rezo, David Runtić, Helena Stojaković, Valentina Šolić, Marina Terzić, Mihailo Valjentić, Matej Veselovac, Robert Vidović, Andrea Vranić, Filip Vuković, Tihana Vuković, Mia Zrno i Petra Živko i sveučilišni prvostupnici matematike i računarstva: Lovro Buday, Katarina Koplj, Branka Miholek, Magdalena Nedić, Denis Poljak, Tomislav Prusina, Mario Sabo, Dino Šarlija, Dražen Šokčević i Antonio Vidaković. U trenutku promocije od 54 promoviranih prvostupnika njih 50 upisano je na neki od sveučilišnih diplomskih studija Odjela za

matematiku, 1 prvostupnik upisan je na diplomski studij Tehničke Univerziteta u Grazu, a 3 su se prvostupnika završetkom preddiplomskog studija zaposlili u IT industriji. Diplomante Odjela za matematiku promovirali su red. prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Kristijan Sabo, pročelnik Odjela za matematiku, izv. prof. dr. sc. Domagoj Matijević, zamjenik pročelnika za nastavu i studente Odjela za matematiku i izv. prof. dr. sc. Zoran Tomljanović, zamjenik pročelnika za znanstveno-istraživačku djelatnost Odjela za matematiku.

SVEČANE PROMOCIJE ODJELA ZA FIZIKU

Mirna JURKOVIĆ

Svečana X. promocija sveučilišnih prvostupnika i IX. promocija magistrata edukacije fizike i informatike Odjela za fiziku Sveučilišta u Osijeku održana je 29. listopada 2021. godine u Auli Magna na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek. Pored promoviranih studenata i njihovih gostiju, promociji su nazočili i doc. dr. sc. Marina Poje Sovilj, zamjenica pročelnice za nastavu i studente Odjela za fiziku, izv. prof. dr. sc. Igor Lukačević, zamjenik pročelnika za znanstveno-istraživačku djelatnost Odjela za fiziku, izv. prof. dr. sc. Vanja Radolić, pročelnik Odjela za fiziku te red. prof. dr. art. Robert Raponja, prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koji je ujedno i predvodio čin svečane promocije. Tom prigodom prorektor Robert Raponja ista-

knuo je da se promocija održava u 46. akademskoj godini osječkog Sveučilišta i u 314. godini visokog školstva u Osijeku te u 17. akademskoj godini od osnutka sveučilišnog Odjela za fiziku. Promovirano je 28 sveučilišnih prvostupnika fizike (Ivana Barišić, Neven Besten, Domagoj Bradarić, Dragana Čoralić, Kristijan Dragičević, Dino Galić, Margareta Glumac, Josip Ivančan, Ana Ivković, Marija Jurić, Marijela Karajko, Mario Kirhofer, Vedrana Marić, Jelena Matekalo, Mario Matić, Ružica Matić, Viktorija Nad, Josipa Namesnik, Josip Ojvan, Mirjam Pavošević, Anja Pejaković, Ivan Prološić, Marta Rupčić, Ana Stipić, Sara Stivi, Adriana Šafran, Barbara Špijl, Josipa Šumanovac) i 15 magistrata edukacije fizike i informatike (Marina Alešković, Ivana Bakoška, Josip Baotić, Ivan Dorotek, Vanja Dušić, Dejan Gomeri, Matej Kruhoberec, Katarina Marjanović, Martina Mašić, Doris Mršić, Martina Nemet, Martina Nemet, Andrea Vukoja, Mihaela Vukolić, Julija Zečević-Pejić). Čestitke promoviranim prvostupnicima i magistrima uputili su prorektor

Robert Raponja i pročelnik Vanja Radolić, a u ime promoviranih prvostupnika i magistrata riječima zahvale se obratila Ivana Bakoška, mag. educ. phys. et inf. Na kraju promocije podijeljena su priznanja i nagrade najuspješnijim studentima za uspješnost u studiranju, u izradi diplomskih i seminarskih radova te nastavnicima Odjela za fiziku. Za uspješnost u studiranju pohvaljeni su Jelena Matekalo, najuspješnija studentica 3. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Fizika, Ivan Kovač najuspješniji student 1. godine diplomskog sveučilišnog studija Fizike i informatike, za izvrstan seminarski rad nagrađen je student Bruno Kovač, a za izradu diplomskog rada nagrađen je student Dejan Gomeri. Doc. dr. sc. Maja Varga Pajtljer i izv. prof. dr. sc. Igor Lukačević, primili su priznanja za najizvršnijeg nastavnika u akademskoj godini 2018./19. odnosno 2019./20. godini. Svečani program uveličao je vokalni sastav "Brevis" pod dirigentskim vodstvom dirigentice Antoante Radočaj-Jerković uz klavirsku pratnju gospodina Davora Dedića.

POTPISAN SPORAZUM O SURADNJI IZMEĐU KINEZIOLOŠKOGA FAKULTETA OSIJEK I HRVATSKOG PARAOLIMPIJSKOGA ODBORA

Vesnica MLINAREVIĆ

U ime Kineziološki fakulteta Osijek i Hrvatskog paraolimpijskoga odbora, dekanica Kineziološkoga fakulteta Osijek prof. dr.sc. Vesnica Mlinarević i predsjednik Hrvatskoga paraolimpijskoga odbora Ratko Kovačić potpisali su sporazum 20. listopada 2021. godine. Svečanom su potpisivanju nazočili i zamjenik župana Osječko-baranjske županije Josip Miletić te Robert Seligman, gimnastičar i djelatnik Odsjeka za sport Grada Osijeka.

Ova značajna suradnja izuzetno je važna za Kineziološki fakultet Osijek jer će se na stručnom i znanstvenom području kineziologije educirati stručni kadar u području sporta i sportske rekreacije osoba s invaliditetom i osobama s teškoćama u razvoju. Upravo je inicijativa Hrvatskoga paraolimpijskoga odbora, a u skladu s Nacionalnim programom športa, istaknula nedostatak mogućnosti stjecanja stručnih kvalifikacija za trenere u sportu osoba s invaliditetom stoga je nužno pristupiti izradi sustavnih rješenja odnosno programa kolegija koji bi se izvodili na kineziološkim fakultetima u Republici Hrvatskoj. Hrvatski je sabor donio nacionalni program sporta 2019. - 2026. u kojem se jasno navodi potreba

edukacije stručnjaka - kineziologa za rad s osobama s invaliditetom i s teškoćama u razvoju, posebice s djecom i učenicima. Osiguranjem kvalitetnog sportskoga kadra pripremaju se sportski programi i uključuju se osobe s invaliditetom u sustav školskoga i akademskoga sporta. Osim uvođenja dodatnog kolegija na kineziološkim fakultetima za trenere sportova, potrebno je trenerima omogućiti u okviru cjeloživotnog obrazovanja stjecanje dodatnih kompetencija za rad s djecom/učenicima s teškoćama u razvoju te sportašima i osobama s različitim vrstama invaliditeta. Kineziološki fakultet Osijek

proveo je izmjene i dopune preddiplomskoga sveučilišnoga studijskoga programa Kineziologija i uvodi novi obvezan kolegij Sport za osobe s invaliditetom i za djecu s teškoćama u razvoju za sve studente na preddiplomskome sveučilišnome studiju Kineziologija. Kineziološki fakultet Osijek teži unapređenju kvalitete visokog obrazovanja i razvijati će studijske programe, projekte i programe cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama društva i sporta kao globalne univerzalne vrijednosti. Budući da je u sustavu sporta evidentan nedostatak mogućnosti stjecanja stručnih kvalifikacija za

sportske trenere osoba s invaliditetom, nužno je bilo pristupiti izradi sustavnih rješenja, odnosno programa kolegija koji bi se izvodili na kineziološkim fakultetima odnosno putem ustanova za osposobljavanje i usavršavanje u sportu. Sadržaj kolegija prati navedenu potrebu kako bi se budući kineziolozi, treneri i voditelji sportske rekreacije pripremili i za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, a predavanja će biti: Vrste invaliditeta i uzroci nastajanja; Specifičnosti sporta osoba s invaliditetom; Prilagođene kineziološke aktivnosti za djecu s teškoćama u razvoju; Razine i sustavi natjecanja,

sportovi i discipline za osobe s invaliditetom; Cilj, svrha i primjena funkcionalne klasifikacije u sportu osoba s invaliditetom; Asistivne tehnologije i uređaji u sportu osoba s invaliditetom; Atletske discipline i kategorije natjecatelja, strukturalna i biomehanička analiza atletskih disciplina s obzirom na vrstu i stupanj invaliditeta; Plivanje - discipline i kategorije natjecatelja, Hallwick metoda - osnovni principi; Košarka u invalidskim kolicima - pravila igre i propozicije natjecanja; Sjedeća odbojka - pravila igre i propozicije natjecanja; Bočanje za osobe s invaliditetom - pravila igre i propozicije natjeca-

nja; Organizacijski oblici i metode rada u poučavanju tehničkih elemenata pojedinih sportova. Glavna je uloga stručnjaka u provedbi tjelesne aktivnosti s djecom omogućiti svakom djetetu aktivno sudjelovanje u procesu tjelesnog vježbanja, a da bi mogao realizirati bilo koju tjelesnu aktivnost s djecom, mora dobro poznavati djecu s kojom radi, njihove sposobnosti, mogućnosti, želje i potrebe. Kroz kvalitetan pristup selekciji i rad visokoobrazovanih stručnih kadrova, djeci s teškoćama u razvoju omogućit će se ostvarivanje vrhunskih sportskih postignuća u paraolimpijskom sportu.

HRZZ PROJEKT: ACTIVEsoil

Krajem 2020. godine odobren je i financiran projekt Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) pod naslovom "Procjena konzervacijske obrade tla kao napredne metode uzgoja usjeva i prevencije degradacije tla - ACTIVEsoil" - (Assessment of conservation soil tillage as advanced methods for crop production and prevention of soil degradation). Nositelj projekta je Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek - FAZOS, Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, a voditelj je prof. dr. sc. Danijel Jug, redoviti profesor u trajnom zvanju s iste institucije. Predviđena dužina trajanja projekta 4 godine (48 mjeseci), odnosno od 22. 12. 2020. do 21. 12. 2024. Izvor je financiranja projekta Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ), a njegova vrijednost je 1.279.000,00 kn. Pored nositelja projekta, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, u istraživanje su uključene i sljedeće suradničke institucije: Odjel za biologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Agronomski fakultet Zagreb i Visoko gospodarsko učilište u Križevcima. Realizacija eksperimentalnog dijela projekta odvija se u dva segmenta i to na dvije različite agroekološke lokacije, u Čačincima blizu Našica i na pokusnim površinama Visokoga gospodarskog učilišta u Križevcima, a njegov drugi dio u laboratorijima Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek.

Osnovna ideja na kojoj se temelji projekt činjenica je kako su naša tla (ali jednako tako i tla u EU, kao i u svjetskim razmjerima) u većoj ili manjoj mjeri degradirana, s tendencijom sve brže, intenzivnije i sveobuhvatnije daljnje degradacije. Degradacija tla ima višestruke i složene učinke na globalno okruženje kroz niz izravnih i neizravnih procesa koji utječu na veliki broj funkcija i usluga ekosustava uključujući klimatsko regulacijsku ulogu, kroz sekvencijalnu ugljika i emisiju stakleničkih plinova te povećanje biološke raznolikosti. Posljedice degradacije tla očituju se kroz gubitak organske tvari, smanjenja plodnosti tla, smanjenja biološke raznolikosti,

kvalitetu zraka i vode, onečišćenje, prekrivanje i prenamjenu tla te klimatske promjene. Negativne posljedice degradacije tla u konačnici mogu uključivati smanjenje prinosa usjeva i smanjenje uporabne i prirodne vrijednosti zemljišta, što izravno implicira na problematiku i pitanja sigurnosti proizvodnje hrane i sposobnosti prilagodbe klimatskim promjenama. Neosporno je, dakle, kako je tlo osnovni i nezamjenjivi prirodni resurs primarne biljne produkcije te se njegovom degradacijom ova proizvodnja dovodi u pitanje. Kako bi se istražili uzročno-posljedični odnosi degradacije tla i biljne proizvodnje istraživanjima je obuhvaćeno ukupno 24

različita tretmana koji uključuju različite sustave obrade tla kao i kondicionere tla. Budući da je u istraživanjima najveći naglasak stavljen upravo na konzervacijske sustave obrade tla (kao jedne od temeljnih čimbenika platforme "Konzervacijska poljoprivreda"), istraživanjima su obuhvaćeni sljedeći sustavi: a) konvencionalni sustav, odnosno uobičajeni ili standardni koji implementira niz radnih zahvata obrade tla uključujući najdegradirajućiji - oranje; b) konzervacijski duboki sustav kod kojeg se primjenjuje duboka obrada tla po konzervacijskim principima što uključuje minimalnu pokrivenost tla biljkama i/ili biljnim ostacima od 30% i c) konzerva-

cijski plitki sustav kod kojeg je dopuštena samo vrlo plitka površinska obrada tla (do 10 cm), a površina tla mora biti s minimalnom pokrivenošću biljkama i/ili biljnim ostacima od 50%. Zbog kompleksnosti, zahtjevnosti i multilateralnosti pri provedbi istraživanja, ona su podijeljena na nekoliko sljedećih osnovnih grupa parametara istraživanja: pedofizikalni, pedomehanički i pedobiološki parametri istraživanja, biološka raznolikost (gujavice, korovi), biljno-uzgojni parametri istraživanja, potencijal kontaminacije aflatoksinima/mikotoksinima, klimatološke analize i projekcije te ekonomske analize i projekcije. Glavni razlozi nužnosti i neodgovodnosti prihvaćanja konzervacijske poljoprivrede (a samim tim i konzervacijske obrade tla) mogu se sažeti u nekoliko točaka: 1. bolji gospodarski/ekonomski učinci; 2. fleksibilne

agrotehničke mogućnosti sjetve, gnojidbe i kontrole korova; 3. povećanje i stabilnost prinosa; 4. zaštita i očuvanje tla; 5. bolja iskoristivost potencijalnog proizvodnog potencijala. Ukratko, konzervacijska obrada tla kao sastavni dio konzervacijske poljoprivrede, nudi brojne prednosti proizvođačima, društvu i okolišu što nije ostvarivo s konvencionalnim pristupom poljoprivrednoj proizvodnji. Jedna je od najvažnijih vrijednosti predložene projekta, koji posebno valja istaknuti, u povezivanju znanstvenika/stručnjaka različitih profila i širokog spektra specijalnosti i znanja (ukupno 18 znanstvenika) s osnovnim ciljem objedinjavanja i izgradnje poveznice različitih struka, što čini iznimno značajan zalag za buduća istraživanja.

Voditelj HRZZ Projekta prof. dr. sc. Danijel Jug

3. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije Osijek postavlja na međunarodnu listu kreativnih sveučilišta

OSIJEK POTVRĐUJE SVOJU ULOGU KREATIVNOG SVEUČILIŠNOG SREDIŠTA ORGANIZACIJOM MEĐUNARODNOG NATJECANJA IZ KREATIVNE INDUSTRIJE

Josipa Mijoč

Profesori i studenti osječkog sveučilišta unatoč ograničenjima nametnutima zbog globalne pandemije organiziraju treće po redu (i ove godine međunarodno) Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije. Natjecanje se održava na Ekonomskom fakultetu u Osijeku od 2. do 3. prosinca - fakultetu prepoznatljivom po populariziranju i istraživanju kreativne industrije. Organizacijsku podršku i ove je godine pružio istraživački tim Instituta Andizet koji je za potrebe Natjecanja uključio 10 svojih članova. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije međunarodno je natjecanje organizirano za osnovnoškolce, srednjoškolce i studente iz Republike Hrvatske i inozemstva. Slijedeći tri obrazovne razine, Natjecanje je prilagođeno svakom od triju navedenih kategorija. Natjecateljske timove prijavljuju nastavnici (mentori) u natjecateljsku kategoriju ovisno o uzrastu natjecatelja (učenika, studenata) i vodeći računa kako u natjecateljskom timu može sudjelovati tri člana. Natjecateljskim kategorijama dodijeljena su imena te se tako u kategoriju Kreativni sat mogu prijaviti timovi osnovnoškolaca, u kategoriju Kreativni kalendar srednjoškolci te u Kreativni planet studenti.

svile teme su Milenijskoga natjecanja i timovi ih biraju proizvoljno, a rješenja koja će ponuditi do 26. 11. odgovaraju na pitanje povezano s izabranom temom: "Kako osvajati glagoljicom?", "Kako širiti mitologiju?" i "Kako se povezati svilom u novom mileniju?" Natjecanje je organizirano sukladno novom Pravilniku za napredovanje učitelja i nastavnika kao i programima populariziranja znanosti za visoka učilišta. Ozbilnost Milenijskoga natjecanja prepoznalo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja te je 3. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije preporučilo svim osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj. Voditeljica natjecanja prof. dr. sc. Josipa Mijoč navodi kako su "uvjeti natjecanja jednaki za sve tri natjecateljske kategorije, a timovi će 2. i 3. 12. svoja rješenja na hrvatskom ili engleskom predložiti na Ekonomskome fakultetu uživo ili online - prema rasporedu koji će biti

oglašen na mrežnome mjestu natjecanja (<http://milenijsko.efos.hr>). Voditeljica natjecanja prof. dr. sc. Josipa Mijoč ističe kako se u mjesec dana (od 12. 10. do 12. 11.) prijavilo 136 timova te kako su srednjoškolski timovi (Kreativni kalendar) najbrojnija natjecateljska skupina sa 73 tima i ukupno 195 natjecatelja koja vode 66 mentora iz 51 srednjoškolske ustanove. U kategoriji osnovnoškolskih ustanova (Kreativni sat) sudjeluje 47 timova, a u kategoriji visokoobrazovnih ustanova (Kreativni planet) prijavljeno je 16 natjecateljskih timova. Dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr. sc. Boris Crnković podsjetio je kako je cilj Milenijskoga natjecanja potaknuti razvoj kreativnosti, kritičkog promišljanja, digitalnih vještina, čitalačke pismenosti i inovativnosti kod djece pri izradi idejnih rješenja. Prof. dr. sc. Jasna Horvat, producentica i urednica tema natjecanja, predviđa kako će Milenijsko natjecanje donijeti brojna neo-

čekivana rješenja budućih kreativnih proizvoda nadahnutih kulturnom baštinom, a ostvarenih u jednom ili više sektora kreativne industrije. Profesorica Horvat naglašava kako je natjecateljskim timovima dana sloboda u predlaganju idejnih rješenja te kako su prošlogodišnji natjecatelji svoja idejnih rješenja predstavljali na različite načine među kojima su bili nacrti, prezentacije, ples, suvenir, crtež, izložba, video-prezentacija, predstava, fotografije, priča, glazba, strip, film, karta, modni predmeti, recepti, komunikacijski plan, dizajn vizuala, poduzetničke ideje, plakati, igrokazi itd. Informacije o natjecanju dostupne su na službenoj mrežnoj stranici Natjecanja (milenijsko.efos.hr), a prijenos uživo 2. i 3. prosinca 2021. moći će se pratiti na YouTube kanalu Instituta Andizet. Voditeljica natjecanja prof. dr. sc. Josipa Mijoč pojasnila je kako međunarodno Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije brendira grad Osijek u sveučilišno središte kreativne industrije Republike Hrvatske. Organizatori pozivaju svoje prijavljene timove za predaju idejnih rješenja do 26. studenoga 2021. kao i na predstavljanje rješenja 2. i 3. prosinca 2021. godine. Jednako tako, najavljuju kako već sada pripremaju iduće, 4. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije kojemu će teme ponovno biti glagoljica, mitologija i Put svile, a prijave će se prikupljati od rujna 2022. godine.

Dan doktorata Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek

Zvonko ANTUNOVIĆ,
Maja NOVOSELEC

Dana 14. listopada 2021. godine održan je četvrti Dan doktorata Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek koji je organiziran sa svrhom javnog prikazivanja rezultata istraživanja u sklopu obranjenih doktorskih disertacija, kao i preliminarne rezultata istraživanja nakon pozitivno ocijenjenih tema doktorskih disertacija tijekom prethodne akademske godine. Cilj je organiziranja ovakve manifestacije sveobuhvatnije upoznavanje javnosti s izvođenjem i radom dokorskog studija, razmjena iskustava vezanih za istraživanja doktoranada te iskustava mentora, uvid u ra-

zvolnost znanstveno-istraživačkog rada dokorskog studija i njegovu popularizaciju, kao i transfer znanja u gospodarstvo. Sudionike su pozdravili prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić, dekan Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek i prof. dr. sc. Zvonko Antunović, prodekan za znanost i poslijediplomske studije. U sklopu programa Dana doktorata

pet je doktora znanosti predstavilo svoje doktorske disertacije obranjene u protekloj akademskoj godini, a sedam je studenata dokorskog studija posterom predstavilo svoje odobrene teme doktorskih disertacija preliminarne rezultata svojih istraživanja. Najbolji je poster, prema glasovima sudionika Dana doktorata, pripremila Helena Žalac, mag. ing. agr.

polaznica dokorskog studija "Poljoprivredne znanosti", smjer Agrokemija kojoj je prodekan uručio potvrđnicu i nagradu. S ciljem kvalitativne edukacije doktoranada vezano za pronalazak potrebite literature kao i primjene novih statističkih modela u obradi dobivenih rezultata istraživanja organizirana su i dva predavanja djelatnika fakulteta. Zaposlenica knjižnice Iva Škoflek, mag. informatol. sudionicima je pobliže predstavila novo sučelje Web of Science baze i Publons, a izv. prof. dr. sc. Andrijana Rebekić se u svom predavanju osvrnula na statističke probleme pri obradi podataka te razjasnila što učiniti s netipičnim vrijednostima. S obzirom na to da je održavanje Dana doktorata postalo već dugogodišnja tradicija, veselimo se organizaciji novoga.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

PROKRASTINACIJA - što je i kako si pomoći?

Andrej ORŠOLIĆ, Tea PAVLOVIĆ

Sada kada su ljetni praznici iza nas i kada su nam "baterije" svima napunjene, svi smo spremni uhvatiti se u koštac s redovnim učenjem kako se ne bismo (ponovno) pronašli u situaciji u kojoj važan ispit spremamo noć prije - ili ne, ako ćemo se voditi po poznatoj studentskoj izreci - "Ima vremena...". Riječ prokrastinacija dolazi od latinskog glagola procrastinare što u prijevodu znači odgoditi. Najjednostavnija definicija prokrastinacije upravo i opisuje kao ponašanje koje uključuje odgaganje zadatka iza točke neugode. Neki autori smatraju kako prokrastinirajuće ponašanje mora imati tri komponente: ono mora predstavljati odugovlačenje u izvršavanju nekog bitnog zadatka ili zadataka, mora biti suvišno u tom trenutku te mora biti kontraproduktivno za pojedinca. Drugim riječima, kako biste si lakše dočarali što je prokrastinirajuće ponašanje, zamislite kako i dalje niste krenuli učiti za ispit koji je sutra, ali ste odlučili da je baš sada pravi trenutak za pogledati onaj video koji već dugo želite pogledati o tome kako svirati usnu harmoniku. No, niste jedini. Istraživanja pokazuju da je prokrastinacija fenomen koji se često javlja i u općoj i u studentskoj populaciji, iako ona, kao takva, za studente može imati nešto "ozbiljnije" posljedice nego za opću populaciju, budući da su studentske svakodnevnne obveze karakterizirane brojnim i čestim zadacima koji imaju rokove. U terminima brojki, neka istraživanja navode da preko 70% studenata izjavljuje kako u svojim obvezama prokrastiniraju redovno. Zbog tako velike pojave prokrastinacije među studentima, danas govorimo i o postojanju tzv. akademske prokrastinacije - vrste prokrastinacije koja je isključivo usmjerena na prokrastinirajuće ponašanje u izvršavanju akademskih obveza. Većina autora (ali i laika) prokrastinaciju smatra negativnom pojavom. Većina studenata vjerojatno se bar jednom pronašla u situaciji u kojoj se zbog "štrebanja" u zadnji trenutak nisu dovoljno koncentrirani na ispitu. Osim ovih, autori navode i negativne posljedice prokrastinacije u pogledu gubitka vremena, slabijeg zdravlja, smanjene mogućnosti učenja, manjeg samopouzdanja i povećane konzumacije tvari kao što su kofein i duhan. Odnosno, za prokrastinaciju se može reći da smanjuje kvalitetu i količinu učenja, dok u isto vrijeme povećava količinu stresa i negativnih ishoda kod studenata. No, novija istraživanja pokazuju i kako prokrastinacija ne mora nužno biti loša. Sigurni smo da među čitateljima ima i onih koji su pomislili - "To je jedini način na koji uspijem položiti ispit." Ili "Prokrastiniram oduvijek i uvijek je sve prošlo dobro." Doista, prokrastinaci-

ja kod nekih osoba može biti i jedini način na koji će takvi pojedinci postići tzv. stanje flowa - stanje u kojemu osjećamo optimalnu razinu stresa koja je potrebna za najefikasniju izvedbu pri učenju. Brojni studenti također spremni uhvatiti se u koštac s izvršavanjem zadatka, svejedno mogu s njime završiti na vrijeme jer tada rade brže i bolje te su kreativniji. Osim toga, neki studenti izvještavaju i o tome kako im prokrastinacija predstavlja osjećaj izazova što ih onda bolje suoči sa zadatkom. Neki su autori zaključili i kako studenti koji prokrastiniraju samim time rabe i više tehnika i strategija učenja (zbog manjka vremena) kako bi ostvarili maksimalnu učinkovitost prilikom učenja.

Konačno, noviji pojam u istraživanju prokrastinacije predstavlja i tzv. produktivna prokrastinacija - pojava kada se jedno adaptivno ponašanje mijenja drugim adaptivnim ponašanjem koje je manje važno u tom trenutku, ali je svejedno korisno za pojedinca. Primjerice, umjesto učenja za ispit, osoba organizira i piše bilješke za taj isti ispit.

Dakle, prokrastinacija nije nužno negativna pojava, no ako narušava vaše psihičko zdravlje, otežava svakodnevno funkcioniranje ili utječe na akademski uspjeh, postoji nekoliko načina kako manje prokrastinirati. Prvo, budite realistični. Dok organizirate svoje vrijeme, postavite si temelje za uspjeh; ako niste jutarnja osoba, nemojte očekivati da ćete se probuditi dva sata ranije kako biste napisali seminar koji odgagate tjednima. Pri postavljanju ciljeva uzmite u obzir svoju rutinu, osobnost i kompetencije. Drugo, podijelite velike zadatke na manje dijelove. Seminar od 30 stranica ne zvuči tako dobro, no ako svoje zadatke podijelite na pisanje manjih dijelova seminara, kao što su uvod, središnji dio i zaključak u različitim vremenskim razmacima te se pritom i za svaki od obavljenih podzadataka nagradite, prilike za uspjeh puno su veće. Treće, optimizirajte svoju okolinu. Svi smo u jednom trenutku tijekom studiranja bili žrtve prokrastinacije zbog serije, knjige, mobitela, pa čak i spremanja stana ili sobe jer je u trenutku učenja sve drugo zanimljivije. Ključno je identificirati komponente u našoj okolini koji su mogući distraktori. Pokušajte isključiti mobitel, ugasiti seriju, odmaknuti se od knjige, no ne zaboravite se nagraditi nakon obavljenog zadatka. Nagrađivanje povećava vjerojatnost da će se slično ponašanje ponoviti. Posljednje, ali nikako manje važno, ne budite prestrogi prema sebi! Negativne misli i usmjerenje na prošla ponašanja kao što je "Trebao/la sam početi ranije" ili "Uvijek ovo radim, nije ni čudo što ne uspijevam" samo će otežavati posvećenost zadatku. Umjesto toga, radije se usredotočite na buduće ponašanje i različite načine na koje možete povećati svoju priliku za uspjehom.

ZAVRŠEN 42. SIMPOZIJ OSIJEK – PFORZHEIM

Ana PAP

Ekonomska fakultet u Osijeku i Visoka škola Sveučilišta u Pforzheimu 42 godine prijateljstvo u okviru znanstveno-stručnog simpozija "Osijek – Pforzheim" koji se održava u njemačkom gradu Pforzheimu. Osim što su nastavili dosad najdugovječniju suradnju između dvaju sveučilišta u Hrvatskoj, Ekonomski fakultet u Osijeku i Visoka škola Sveučilišta u Pforzheimu razvija u okviru svojih centara izvrsnosti i instituta. Ključan naglasak ovogodišnjeg Simpozija (koji je održan 21. – 22. listopada) stavljen je upravo na projektnu suradnju i međunarodnu prepoznatljivost. Ovakav oblik prikupljanja praktičnog iskustva izuzetno je važan za profesionalni razvoj studenata, kao i za samo podizanje standarda Ekonomskog fakulteta u Osijeku. To su potvrdili i brojni zanimljivi projekti koje su predstavile obje institucije te utvrdile gdje postoji prostor za suradnju, poput projekta eksperimentalnog učenja, istraživanja ponašanja potrošača i zajedničkog razvoja novih nastavnih programa.

Cilj navedene suradnje očituje se u stjecanju znanja kako osigurati međunarodnu prepoznatljivost kroz ishodnje

renomiranih međunarodnih akreditacija. Navedena suradnja između navedenih institucija bit će vidljiva i kroz mentorirane profesora s Ekonomskog fakulteta u Osijeku u postupku ishodnje akreditacije za poslovne škole AACSB

ranje profesora s Ekonomskog fakulteta u Osijeku u postupku ishodnje akreditacije za poslovne škole AACSB

Stručni skup Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih na PTFOS-u

Mirna HABUDA-STANIĆ

Krajem kolovoza, u organizaciji Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek održan je dvodnevni stručni skup "Usavršavanje u području struke: Nova dostignuća i praćenje promjena" s ciljem usavršavanja srednjoškolskih profesora. Tema je skupa bila "Mehanizam i učinkovitost adsorpcije", a sudionici skupa su kroz dvodnevna predavanja imali priliku saznati o najnovijim istraživanjima i trendovima primjene adsorpcijskih procesa u praksi prerade i pročišćavanja voda. Pri tome su posebno naglašene mogućnosti uporabe nusproizvoda prehrambene industrije kao osnovnih materijala za sintezu ekonomski i ekološki prihvatljivijih adsorpcijskih materijala čija je učinkovitost u pročišćavanju vode određena primjenom matematičkih modela adsorpcijskih izotermi. Dio skupa održan je i kroz laboratorijske radionice na kojima su sudionici samostalno postavljali i provodili obradu uzoraka vode metodom adsorpcije uz primjenu komercijalno dostupnih te

alternativnih adsorpcijskih materijala. Radionice su održane uz primjenu smjernica najnovijih znanstvenih istraživanja i suvremenih analitičkih metoda, a uz samostalni praktični rad, sudionici su imali priliku i za međusobnu razmjenu iskustva i

znanja, ali i dogovore za buduću suradnju, prijavu projekata te zajednički rad sa srednjoškolskim učenicima iz cijele Hrvatske. Stručni skup organizirala je i vodila izv. prof. dr. sc. Mirna Habuda-Stanić s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek.

Uz Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, stručni skup "Usavršavanje u području struke: Nova dostignuća i praćenje promjena" održan je i uz suorganizaciju Tehničke škole i prirodoslovne gimnazije Ruder Bošković Osijek.

3. Međunarodni simpozij Mehmet Akif Ersoy, Burdur, Republika Turska, 27. – 31. 10. 2021.

Emina BERBIĆ KOLAR

3. Međunarodni simpozij Mehmet Akif Ersoy posvećen je obilježavanju 100. obljetnice turske nacionalne himne te je održan od 27. do 31. listopada 2021. u Burduru u Republici Turskoj. Sveučilište u Burduru nosi naziv po autoru turske nacionalne himne Mehmetu Akifu Ersoyu te je stoga bilo i očekivano da će u godini u kojoj se obilježava 100. obljetnica od priznavanja Istiklâl Marşı kao nacionalne i jedinstvene turske himne, upravo Sveučilište koje nosi njegovo ime, organizirati simpozij na kojemu će se obilježiti, a prije svega proslaviti znanstvenim spoznajama, umjetničkim izvedbama i književnim interpretacijama teksta turske himne. Simpozij je okupio znanstvenike iz 50 zemalja te je u radu sudjelovalo 150 izlagača. Republiku Hrvatsku predstavili su prof. dr. sc. Damir Matanović, dekan Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti te izv. prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, prodekanica za nastavu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti predstavivši rad pod nazivom: Comparative analysis of the Turkish and Croatian National Anthems in the Cultural,

Historical and Literary-Linguistic Context of Comparison of Istiklâl Marşı and Hrvatske domovine (Lijepa naša) - (Komparativna analiza turske i hrvatske himne u kulturno-povijesnom i književnojezičnom kontekstu ili usporedba Istiklâl Marşı i Hrvatske Domovine (Lijepa naša)). Radom smo dali usporedbu turske i hrvatske himne koje smo komparativno usporedili iz nekoliko kutova motrišta: kulturnom, povijesnom te književnom i jezičnom. Rad je dao doprinos jačanju hrvatskih i turskih veza te ukazao na brojne zajedničke elemente koji povezuju dva naroda. Simpoziju je nazočio i dr. sc. Pavo Nujić, poslijedoktorand Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti ima dugogodišnju suradnju s Filozofskim fakultetom iz Burdura te je sudjelovanje na ovom simpoziju predstavljalo samo jednu od niza aktivnosti koje smo do sada zajednički realizirali. Budući da se radi o dugogodišnjoj izvrsnoj suradnji između dvaju fakulteta i naših dvaju sveučilišta, u planu je organizacija zajedničke međunarodne konferencije koja će uključiti i neke druge bliske partnere našega fakulteta.

Međunarodni znanstveni skup 7. Hrvatski sintaktički dani na Filozofskom fakultetu Osijek

Ana MIKIĆ ČOLIĆ

Hrvatski sintaktički dani od pokretanja u svibnju 2006. godine sedmi se put održavaju u Osijeku 11. i 12. studenoga ove godine na Filozofskom fakultetu Osijek. Kao i svi dosadašnji i ovaj je znanstveni skup plod suradnje dviju ustanova: Filozofskoga fakulteta u Osijeku i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, a zamišljen je kao mjesto koje udružuje sintaktička istraživanja u Hrvatskoj, ali i mjesto susretanja i razmjene ideja i znanja s jezikoslovcima iz drugih zemalja. Ove će godine biti izložen 21 referat. Do sada su radovi tiskani u dva zbornika: Sintaktičke kategorije i Sintaksa padeža te u tri tematska broja u zagrebačkim časopisima Suvremena lingvistika i Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje te u osječkom časopisu Jezikoslovlje. Tema je ovogodišnjega skupa koordinacija u hrvatskom i drugim jezicima. Kao dodatni

dio skupa izdajemo čak tri događaja. Prvi je dodjela nagrade "Adolfo Veber Tkalčević" za vrijedan prinos opisu sintakse hrvatskoga jezika koju je 2008. utemeljilo Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Popisu dosadašnjih laureata pridružuje se prof. dr. sc. Branimir Belaj, znanstvenik s Filozofskog fakulteta Osijek. U sjećanje na prerano preminuloga prof. dr. sc. Branka Kunu, profesora Filozofskog fakulteta Osijek i utemeljitelja Hrvatskih sintaktičkih dana, Filozofski fakultet Osijek ove je godine utemeljio nagradu koja nosi njegovo ime, a koja će se u okviru skupa dodjeljivati mladim jezikoslovcima koji se bave sintaksom. Prva je dobitnica te nagrade dr. sc. Ivana Brač s Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Treći je događaj predstavljanje novih knjiga sudionika Hrvatskih sintaktičkih dana objavljenih od prošloga skupa. Predsjednik je Organizacijskoga odbora ovogodišnjeg skupa prof. dr. sc. Branimir Belaj.

ZAKLJUČENO PREMIJERNO IZDANJE MEĐUNARODNOGA INTERMEDIJALNOG FESTIVALA KNJIŽEVNOSTI U ORGANIZACIJI AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU I FILOZOFSKOG FAKULTETA

Uspješno realizirana glavna ideja festivala PUnKt da umjetnost čita književnost

Nikolina VIDAKOVIĆ,
Petra IVKOVIĆ

Od 7. do 14. listopada 2021. godine na ukupno šest osječkih lokacija organizirano je premijerno izdanje PUnKt-a, intermedijalnoga festivala književnosti koji je konceptijski i organizacijski zamišljen i realiziran kao savim nova pojava na kulturnoj mapi Hrvatske i šire. Novi Festival organizirali su Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku i Filozofski fakultet Osijek pod pokroviteljstvom Grada Osijeka. Suorganizator je bio Kulturni centar Osijek, a partneri nakladničke kuće VBZ i Ljevak te Ugostiteljsko-turistička škola Osijek. Festival je održan uz potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Studentskoga centra u Osijeku, Studentskoga zbora Sveučilišta u Osijeku te Fonda za kulturu. Bogat program prvoga izdanja PUnKt-a, čiji naziv ustvari predstavlja skraćeni-

cu obuhvaćenih pojmova (P - Panonija, U - Umjetnost, n - novi mediji, K - Književnost, t - teorija), konceptijski je bio podijeljen u četiri cjeline. To su: Teorijski punkt (tribine i okrugli stolovi), Interpretacije (umjetničke obrade književnih djela), Artestiranje (razgovori s umjetnicima o umjetnosti) i Receptije (razgovori s interpretiranim književnicima). Tijekom osam dana Festivala publika je imala prigodu uživati u čak 32 raznolika kulturna događaja koji su predstavljali sinergiju i pretapanje književnosti s nekoliko ostalih vrsta umjetnosti (film, glazba, likovna umjetnost, performans, kazalište i drugi) te različitim vrstama medija. Organizacijski, Festival su, pod vodstvom mentora/profesora, u cijelosti kreirali odabrani kreativni studenti koji su književne predloške i autore obrađivali u okviru studijskoga usavršavanja. Isto tako, i sam projektni dio festivala (organizacija i logistika) realiziran je uz znatno studentsko sudjelovanje. Dekanica Akademije Helena Sablić To-

POSEBNOST - DVA PROGRAMA KAO DAR ORGANIZATORA POSJETITELJIMA

● Posebnost ovoga premijernog izdanja bila su dva programa koja su predstavljala dar organizatora posjetiteljima. Prvi je bio impresivan klavirski koncert "Opere bez riječi" izvrsnoga pijanista Gorana Filipeca koji je 10. listopada održan u Hrvatskom narodnom kazalištu Osijek. Povodom početka nove akademske godine koncert je organiziran u suradnji sa Sveučilištem Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Generalnim konzulatom Mađarske u Osijeku. Drugi je događaj održan zadnjega dana Festivala, 14. listopada, u Kulturnom centru Osijek pod nazivom "Art a la carte: Hrana kao paradigma", a priredili su ga Akademija i Ugostiteljsko-turistička škola Osijek. U sklopu toga programa realiziran je razgovor s Verom Erl i Anđelkom Mrkonjićem koji su stavili svojevrstan "punkt" na identitet ovoga prostora koji je iznjedrilo i festival PUnKt. Nakon razgovora publika je kušala ukusne slastice pripravljene prema receptima tradicionalnih jela, spomenutih u književnim djelima Ivane Šojat, Josipa Kozarca i Vilme Vukelić.

mić i dekan Filozofskog fakulteta Ivan Trojan na otvorenju Festivala napomenuli su kako Osijek ima dovoljno mladih ljudi, budućih stručnjaka koji se brinu o kulturi i umjetnosti te je stoga potrebno čuti i njihov glas. Nužno je prozračiti atmosferu grada kvalitetnim sadržajima i još kvalitetnijim ljudima koji to organiziraju, odnosno - zadatak je "brinuti se o čovjeku s velikim Č". Glavni koordinatori PUnKt-a Nebojša Lujanović (Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku) također je naglasio veliku ulogu studenata u pripremi, organizaciji i realizaciji Festivala, kojih je u okviru PUnKt-a bilo angažirano više od stotinu. "Izniman su dio odradili upravo naši studenti, a sljedećih godina njihova će uloga biti sve veća. Na njima će jednoga dana ostati ovaj važan kulturni festival", kazao je Lujanović. Konceptijski, PUnKt je objedinio nekoliko vrsta umjetnosti koje su u svojim obradama i interpretacijama polazile od zajedničke točke - književnosti. Program Festivala uklju-

čio je raznovrsna događanja čiji je sadržaj definiran prema poznatim književnim uspješnicama. Stoga su posjetitelji, primjerice, mogli uživati u likovnoj izložbi naslovnica, dramskim izvedbama, ilustracijama i zvukovnim eksperimentima te kreativnim videoradovima nastalima prema odabranim književnim prizorima. Program je obuhvatio i umjetničke razgovore, tribine, okrugle stolove s teoretičarima i slično. Glavna je ideja Festivala bila interpretacija književnih djela iz perspektive studenata i mentora te da se autori tih djela, iz četiriju država uz Hrvatsku, predstave i protumače svoje tekste. Cilj je PUnKt-a sintetizirati različite oblike umjetnosti te njegovati otvorenost prema novim umjetničkim izričajima. Ovakvim značajnim kulturnim događanjima oplemenit će se osječka kulturna scena te cijeloj Hrvatskoj ponuditi novi koncept umjetničke prezentacije koja će pak poslužiti kao mjesto međusobne suradnje i kulturne komunikacije.

SUDJELOVANJE ČLANOVA PROJEKTOG TIMA PRAVOS NA ZNANSTVENOJ KONFERENCIJI "UNAPRJEĐENJE KVALITETE STUDIRANJA NA PRAVNIM FAKULTETIMA U HRVATSKOJ"

Ana ĐANIĆ ČEKO

U utorak, 26. listopada 2021. na Pravnom fakultetu u Rijeci održana je u hibridnom obliku znanstvena konferencija pod nazivom "Unaprjeđenje kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj" na kojoj su prezentirani znanstveni radovi u koautorstvu studenata i nastavnika. Navedena znanstvena konferencija jedna je u nizu projektnih aktivnosti u okviru projekta "Providentia Studiorum Iuris-Unaprjeđenje kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj(2019-2022.)" u kojem Pravni fakultet Osijek sudjeluje kao projektni (institucionalni) partner, zajedno s ostala tri Pravna fakulteta u Republici Hrvatskoj. Svi članovi projektnog tima PRAVOS-a sudjelovali su u ovoj

projektnoj aktivnosti, bilo uživo ili online, pri tome predstavljajući rezultate istraživanja i izlažući znanstvene radove u koautorstvu sa studentima, koji su objavljeni u Zborniku koautorskih radova nastavnika i studenata (i u digitalnom obliku). Cilj ove projektne aktivnosti bilo je uključivanje studenata s nastavnicima u znanstveno-istraživački rad koji se tematski odnosi na područje unaprjeđenja visokoškolskog obrazovanja na pravnim fakultetima u Republici Hrvatskoj, prilagodljivost pravnog obrazovanja suvremenim izazovima tržišta rada, ulogu znanstvenog i stručnog usavršavanja i praktičnog iskustva nastavnika u unaprjeđenu kvalitete nastave, značaj novih tehnologija u poučavanju prava, ulogu stručne prakse i kliničke nastave u stjecanju zna-

nja na pravnim fakultetima te brojne druge. Teme radova odnosile su se vrlo važna pitanja kvalitete obrazovnog procesa u raznim segmentima poput uloge i značaja kliničke nastave na pravnim fakultetima s posebnim osvrtom na Pravno-ekonomsku kliniku; gdje je provedeno anketno istraživanje studenata kliničara, mentora i klijenata, anketno istraživanje uloge tehnologije na kvalitetu obrazovanja tijekom pandemije na Pravnom fakultetu Osijek, anketno istraživanje utjecaja Erasmus + mobilnosti nastavnika i studenata na unaprjeđenje nastavnog procesa na primjeru Pravnog fakulteta Osijek te prikaz nacionalnog i odabranih komparativnih sustava financiranja u sustavu visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji.

(Tje)dan brucoša 2021.

Ivana UNUKIĆ

Iako u uvjetima 'novog normalnog', Ekonomski fakultet već osmu godinu zaredom svojim brucošima nudi upoznavanje s Fakultetom kao i studentskim životom kroz razne radionice i događaje na Fakultetu, a tako je bilo i ove godine. Prvi, Orijentacijski dan za brucoše koji su prvi put upisali akademsku godinu započeo je 4. listopada u velikoj dvorani Ekonomskog fakulteta u Osijeku gdje su studenti 1. godine preddiplomskog sveučilišnog studija Ekonomije i poslovne ekonomije čuli pozdravni govor dekana prof. dr. sc. Borisa Crnkovića, a mogli su i upoznati profesore prve godine studija kao i poslušati motivacijski govor uspješnog bivšeg studenta Ekonomskog fakulteta u Osijeku, gospodina Jurice Baraća, direktora Pannonian Challengea. Prof. dr. sc. Jasna Horvat upoznala je studente s Akademskim bontonom i pravilima ponašanja na Fakultetu, kroz najnoviju knjžicu s obrascima akademskog ponašanja koju je izdao EFOS. Nakon toga, asistenti su upoznali brucoše s važnim informacijama koje će im pomoći za vrijeme studija na EFOS-u kao što su ECTS bodovi, status studiranja, ispitni rokovi i sl. Osim toga, održan je i tradicionalni Orijentacijski lov na informacije unutar zgrade fakulteta koji je pobjednicima donio zanimljive nagrade. Isti dan, uz vodstvo TZ-a Grada Osijeka i mr. sc. Sandu Katičić-Čaušić, studenti su imali mogućnost prošetati Osijekom te na edukativan i informativan način upoznati prošlost i sadašnjost našega Grada. (Tje)dan brucoša na EFOS-u nastavio se u srijedu, 6. listopada 2021. godine kroz šest radionica koje će brucošima biti od velike koristi u njihovu studentskom životu. Iz Centra osobne moći gđa Gorana Radečić prenijela je motivacijskom pričom svoja znanja i iskustva te načine razmišljanja kroz novi pogled na povezanost tje-lovježbe i učenja. Izv. prof. dr.

sc. Ana Kurtović s Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Osijeku studentima je održala predavanje o stresu i samopouzdanju - upoznala ih je s obama pojmovima koje će im biti važno razumjeti tijekom studiranja. Objasnila im je i da je stres normalna pojava koju mogu očekivati, a podijelila je i trikove kako se s njim mogu nositi, kako ga ublažiti i kako ne dopustiti da se prepuste panici i negativnim mislima pred ispit. Brucoši su doznali i da je samopouzdanje važno, ali da to ne znači da trebaju biti opterećeni uspjehom. Dr. sc. Dražen Novaković na svojoj je radionici na jednostavan način usmjerio brucoše u

upravljanju osobnim financijama, dok je dr. sc. Ana Živković na radionici o emocionalnoj inteligenciji brucoše i sve zainteresirane studente potaknula na razmišljanje o važnosti emocionalne inteligencije u privatnom i poslovnom razvoju te interakciji s drugima - studentima i profesorima. Tihomir Milinović iz Studentskog centra u Osijeku informirao je brucoše o studentskim prostorima i smještaju, studentskoj prehrani, studentskim poslovima i radu preko student-servisa. Istaknuo je povlastice korištenja studentske iskaznice - 'iksice' i toga kako je studentski rad jedan oblik plaćene studentske prak-

se kojim studenti razvijaju svoje vještine i radne navike. Bivši studenti Laura Kraljević, Ivana Marić i Marko Patron, a sadašnji zaposlenici Transcoma Croatia, prenijeli su svoja iskustva i potencijale studentskog rada i rada nakon završenog fakulteta. Kao posljednja gošća predavačica toga dana brucošima se predstavila Martina Završki - uspješna osječka poduzetnica i osnivačica malog restorana zdrave hrane ŠPAJZ-a, mnogima poznata po sudjelovanju u projektu STARTAJ HRVATSKA. Inspirirajućim je predavanjem Martina studentima pojasnila važnost zdrave prehrane te objasnila kako odabir hrane utječe na svakodnevne

aktivnosti i zdravlje. Nadalje, Martina je tijekom svoje radionice osvijestila studente o lošim navikama u prehrani i dala prijedloge za kvalitetnije obroke.

U petak, 8. listopada 2021. godine udruga Duhovnost osječkih studenata DUHOS, članovi Duhos benda i vlč. Mario Žigman održali su radionicu "Pjesmom u novu akademsku godinu" na kojoj su predstavljene razne aktivnosti udruge: liturgijski tim, medijski tim, volonterski tim, Duhos bend, čuvari Presvetog oltarskog sakramenta te su pozvali brucoše na uključivanje u rad Udruge putem mrežne stranice, društvenih mreža i aplikacije. Za kraj radionice Duhos bend odsvirao je i otpjevao nekoliko pjesama. Radionica "S osmijehom u Ekonomijanu" održana je s namjerom da studente upozna s knjižnicom Ekonomskog fakulteta, uslugama koje knjižnica nudi svim učlanjenim studentima, korištenjem knjižničnog kataloga Crolist te upoznavanjem s mrežnim bazama podataka. Studenti su bili interaktivni, pristupili su upisima u knjižnicu i zapratili Facebook-profil knjižnice. Kraj (Tje)dna brucoša najavila je izv. prof. dr. sc. Ljerka Sedlan Kőnig panelom "Sastanak s bivšim" na kojem su Zrinka Antolović, Gordan Šestić, Kristijan Šimičić i Filip Bubalo (Alumni EFOS-a) brucošima u neformalnom razgovoru podijelili svoje savjete. Oni su,

svatko iz svog iskustva i perspektive, govorili o studiranju, strategijama učenja, definiranju prioriteta, važnosti uključivanja u izvannastavne aktivnosti tijekom studija, stvaranju prijateljstava i poznanstava, upravljanju vremenom i preuzimanju odgovornosti za svoje odluke. Posljednja radionica održana za brucoše Ekonomskog fakulteta u Osijeku pod nazivom "Marshmallow Challenge" i vodstvom izv. prof. dr. sc. Julije Perić poslužila je brucošima kako bi se bolje upoznali, ali i razumjeli važnost proaktivnosti, kreativnosti, suradnje i timskog rada za uspješno realiziranje ciljeva. Cilj timskog zadatka bio je sagraditi najvišu samostojeću konstrukciju sa sljezovim kolačićem na vrhu, s vrlo oskudnim resursima i u samo 18 minuta. Bilo je zanimljivo vidjeti različite konstrukcije, ali i kako se studenti snalaze u nepoznatim situacijama kao i u suradnji s kolegama koje do sada nisu upoznali. Na kraju radionice razgovaralo se o važnim obilježjima timova, a neki su se studenti i zasludili sljezovim kolačićima. Nakon toga najvrjedniji su studentima, onima koji su bili na najviše radionici, podijeljeni prigodni pokloni Fakulteta. Bio je ovo zanimljiv i koristan iako naporan tjedan tijekom kojeg su predavači na radionici brucoše motivirali, osnažili i pripremili za ovo vjerojatno najljepše i iznimno važno razdoblje u njihovim životima.

Ivan ALEKSI

U Gradu Iloku, u Sportskoj dvorani Tehnikum Ilok, održan je 15. međunarodni sajam inovacija gospodarstva i tehničkog stvaralaštva INVENTUM 2021. od 8. do 10. 10. 2021. g. Organizatori su sajma Udruga inovatora "Tesele" iz Iloka, Grad Ilok te Udruge inovatora Hrvatske. Na sajmu su izložene dvije makete s Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek koje su osvojile jednu zlatnu i jednu srebrnu medalju. Pametna naljepnica je napravljena u sklopu EU projekta s nazivom Pametna naljepnica za mjerenje i praćenje uvjeta skladištenja i transporta proizvoda, broj ugovora KK.01.1.1.04.0116. Projekt je pod vodstvom Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, a partner projekta je Sveučilište u Slavenskom Brodu, Strojarski fakultet u Slavenskom Brodu. Pametna naljepnica mjeri temperaturu, vlagu i vibraci-

Zlatna i srebrna medalja za FERIT na sajmu INVENTUM 2021 u Iloku

Pametna naljepnica je maketa koja je osvojila zlatnu medalju. Prototip su izradili doktorand Josip Zidar, mag. ing. comp., mentor izv. prof. dr. sc. Tomislav Matić te sumentor izv. prof. dr. sc. Ivan Aleksi.

je, a upotrebljava se za mjerenje i praćenje uvjeta skladištenja i transporta proizvoda. Pametna naljepnica radi u uvjetima niskih temperatura s primjenom za smrznute proizvode, mjeri vibracije s primjenom na skupe lamljive uređaje. Glavni su mogući korisnici pametne naljepni-

ce proizvodna industrija robe široke potrošnje, distributeri robe široke potrošnje, industrija hrane, lijekova i kemikalija, trgovački lanci, proizvođači elektroničke opreme i potrošačke elektronike itd. Za razliku od postojećih sustava, pametnu naljepnicu može očitati svaki kupac upotrebom

pametnog telefona. Na taj bi način kupac bio siguran da kupuje ispravno skladišten i distribuiran proizvod. Ako želite više informacija i zainteresirani ste za moguću primjenu pametne naljepnice, pogledajte web stranicu projekta i javite nam se: <https://smartsticker.ferit.hr/>. Pametni točionik za pivo druga je maketa koja je osvojila srebrnu medalju, a izradili su je student Leon Kupanovac, mag. ing. el. te men-

tor izv. prof. dr. sc. Ivan Aleksi. Mjereći protok tekućine, maketa istovremeno prati stanje piva u više spremnika. Trenutno se stanje piva prikazuje na digitalnom pokazniku te daje informaciju o ukupnoj količini piva u skladištu. Osim prikaza na pokazniku, moguća je primjena ovog uređaja za uživo praćenje stanja u skladištu pomoću pametnih telefona. Ovaj uređaj omogućuje posjetiteljima

pivnice informaciju o tome koja su piva dostupna, u kojoj su količini dostupna te koja im je cijena. Kao jedan od mogućih ciljeva uvođenja Pametnog točionika za mjerenje piva u pivnicama je osigurati kontinuirano praćenje proizvoda tijekom procesa skladištenja i prodaje. Ovim bi se proizvodom povećala trenutno niska razina automatizacije procesa skladištenja i prodaje piva u spremnicima.

Uz razgovor s Daliborom Matanićem otvoren je deseti ciklus Otvorenog četvrtka

Luka PEJIĆ,
Domagoj KOSTANJEVAC

U četvrtak, 14. listopada 2021., održano je svečano otvorenje jubilarnog, desetog ciklusa Otvorenog četvrtka. Otvorenje se održalo u Svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta Osijek pred publikom od 60-ak zainteresiranih osoba. Ciklus je u ime dekana Filozofskog fakulteta otvorila prodekanica za znanost i međunarodnu suradnju docentica Stephanie Jug. Nakon nje nekoliko su riječi rekla nekadašnje voditeljice Otvorenog četvrtka - izv. prof. dr. sc. Ljubica Matek i doc. dr. sc. Jasna Poljak Rehlicki. Profesorica Matek bila je voditeljica Otvorenog četvrtka u prvim četirima ciklusima te se prisjetila samih početaka, prvog ciklusa u kojem su predavanja održavali svaki tjedan, ali je od drugog ciklusa odlučeno da se krene s ritmom od jednog predavanja mjesečno. Docentica Poljak Rehlicki bila je dio drugog voditeljskog tima od petog do osmog ciklusa, zajedno s docenticom Stephanie Jug i Lukom Vrbanićem, a veća novost u njihovu voditeljskom mandatu bilo je uvođenje prijenosa uživo pre-

ko YouTube kanala Otvorenog četvrtka. Nakon njih nekoliko je riječi rekao trenutni suvoditelj Domagoj Kostanjevac koji je dio trećeg voditeljskog tima od devetog ciklusa, zajedno s dr. sc. Lukom Pejićem i Petrom Pekarićem. Napomenuo je da je prošli ciklus najvećim dijelom održan preko Zooma

zbog epidemiološke situacije, dok se ovogodišnji ciklus planira održavati uživo dok to budu dopuštale epidemiološka situacija i epidemiološke mjere. Nakon uvodnih riječi dr. sc. Luka Pejić započeo je razgovor o filmu i društvu s redateljem Daliborom Matanićem. Tijekom zanimljivog razgovora

otvorene su brojne teme pri čemu su i posjetitelji dobili priliku postaviti pitanja poznatom redatelju. Među ostalim stvarima, Matanić se osvrnuo na vlastite početke i autore koji su najviše utjecali na njega. Bilo je riječi i o suvremenoj hrvatskoj kinematografiji, žanrovskim filmovima i nezavi-

snoj sceni, kritikama s kojima se suočavao tijekom karijere, društveno angažiranoj umjetnosti, novijim projektima kao što su serije Novine i Šutnja, fenomenu streaming servisa poput Netflix-a, radu na filmu tijekom pandemije itd. Nakon razgovora zatvoren je formalni dio otvorenja te je druženje na-

stavljeno uz domjenak. Sljedeće događanje u sklopu Otvorenog četvrtka najavljeno je za 28. listopada. Tada će predavanje pod nazivom "Od skrivanja i sinanja do koronizacije i maskizma - neologizmi između kreativnosti i jezičnoga posuđivanja" održati doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić.

OD SKRINANJA I SINANJA DO KORONIZACIJE I MASKIZMA - NEOLOGIZMI IZMEĐU KREATIVNOSTI I JEZIČNOGA POSUĐIVANJA

Domagoj KOSTANJEVAC

U četvrtak, 28. listopada 2021., na Filozofskom fakultetu Osijek održano je prvo predavanje u sklopu 10. ciklusa Otvorenog četvrtka. O neologizmima u hrvatskom jeziku govorila je doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić s Filozofskog fakulteta Osijek. Predavanje je pratila publika od 30-ak osoba.

Tijekom predavanja svima je postalo jasno da su neologizmi nešto što nas svakodnevno okružuje i što sami često rabimo u svojoj komunikaciji. Neologizmi su svaka nova riječ u leksiku nekog jezika, a nastaju iz različitih razloga: pojava novih pojmova, predmeta i pojava koje treba imenovati (računalo), novi nazivi kao dodatak već postojećima (telkač, totalka), povijesni, politički i drugi izvanjezični razlozi (zahtjevnića). U hrvatskom jeziku postoje tri načina nastanka neologizma: formalna neologizacija (riječima se dodaju različiti afiksi, slažu se različite osnove, npr. lažnjak, eurofil), semantička neologizacija (već postojećim riječima dodaju se novi sadržaj-

doc. dr. sc. Ana Mikić Čolić

ji, npr. svi smo sigurno peglali rublje, ali i karticu) i jezično posuđivanje (posuđuje se iz različitih komunikacijskih potreba, ali i radi prestiža, npr. slajd, backstage, bingeanje). Neologizme je zanimljivo proučavati na korpusu žargona koji njima obiluje (benzinac, aktualac, totalka, frikuša, zimulja). Zanimljivi su i primjeri neologizma koji su nastali stapanjem, poput svima poznatog izraza Brangelina, a neki od njih su Dubrovnik Festiwine (riječ je o festivalu vina), PreKrašni kolačići (naziv Kraševa proizvoda), pri čemu pri odgonetavanju njihova značenja ulogu igra

i kontekst i vizualni dio. Predavačica je povezala predavanje i s aktualnim događanjima pa navela primjere koronajezika, poput koronaš, covidiot, McGužva, Toni Cjepinski, korona-party, Jel Covidio to more? itd. Nakon predavanja uslijedila je zanimljiva rasprava tijekom koje je publika dala zanimljive primjere neologizama iz svog djetinjstva, lokalnih govora, ali i okoline u kojoj se svakodnevno kreću. Kao sljedeće događanje u sklopu Otvorenog četvrtka najavljena je tribina "Izazovi urbanizacijskom razvoju Osijeka" koja će se održati 11. studenog.

Marina TIŠMA

Interdisciplinarna se skupina osječkih studenata pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Marine Tišme uključila na natjecanje pod nazivom Biobased Innovation Student Challenge Europe kako bi predstavila Hrvatsku u najboljem svijetu. Riječ je o natjecanju koje potiče razvoj ekološki prihvatljivih proizvoda i procesa s ciljem promicanja održivosti i rješavanja otpada.

Studenti različitih akademskih pozadina (Prehrambeno-tehnološki fakultet, Fakultet agrobiotehničkih znanosti, Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek) spojili su svoja dotada sakupljena znanja u projekt pod nazivom "BD Motion". Riječ je o mobilnom postrojenju za proizvodnju biodizela.

Biodizel je vrsta goriva dobivena iz bioloških izvora koje se može rabiti u bilo kojem prijevaznom sredstvu. Proizvodnja biodizela nije novost na tržištu, dapače; već 1985. godine biodizel se proizvodio na poljoprivrednoj farmi u Austriji. Prema tome, bilo je izazovno ići u korak sa zahtjevom natjecanja, a to je inovativnost. Osim u interdisciplinarnosti tima, inovativnost ideje sadržava isključivo lokalno proizvedene sirovine i mobilno postrojenje za proizvodnju goriva. Logo je grafički prikaz dvaju najvažnijih aspekata "BD Motiona": tehnološko i tehničko. Tehnološko obuhvaća ekološki prihvatljiv proces proizvodnje biodizela iz otpadnih sirovina. Sirovine korištene za proizvodnju otpadno su ulje i metanol iz procesa destilacije (rakija), a kao biokatalizator koristi se lipaza dobivena iz peleta buče u kombinaciji s gljivom Thermomyces lanuginosus. Tehnički aspekt rješenja odnosi se na mobil-

Mobilno postrojenje za proizvodnju biodizela

no postrojenje s čeličnom konstrukcijom koja mu omogućuje potpunu fleksibilnost u odnosu na konvencionalne kontejnere. Osmišljeno postrojenje je isprojektirano tako da pruža potpunu transparentnost procesa koji se odvija u njemu. Najvažnije, mobilnost postrojenja zajednički uključuje građana u

ekološki prihvatljivom procesu proizvodnje goriva za automobile koji se svakodnevno rabe. Svi koji kuhamo ponekad ostanemo s otpadnim uljem u rukama ne znajući kako ga pravilno odložiti - BD Motion je način kako nepovoljnu sirovinu pretvoriti u nešto korisno i prijateljski se odnositi prema prirodi.

MJESEC HRVATSKE KNJIGE NA KINEZIOLOŠKOME FAKULTETU OSIJEK - MARATON U ČITANJU

Lana ŠUSTER

Mjeseć hrvatske knjige nacionalna je manifestacija koju od 1995. godine organiziraju Knjižnice grada Zagreba pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Svake godine manifestaciju prati neka nova tema, a ove je godine Ajmo, hrvati se s knjigom! Inspirirani ovogodišnjom temom Kineziolo-

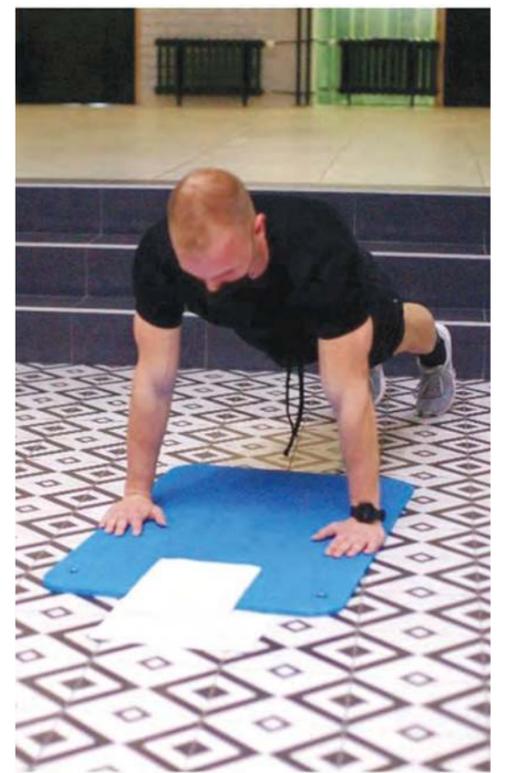
ki fakultet Osijek u suradnji je s odsjecima Fakulteta, asistentima Marinom Marinovićem, Petrom Otkovićem i knjižničaricom Lanom Šuster organizirao Maraton u čitanju - spoji tjelesnu aktivnost s čitanjem! U ponedjeljak 8. studenoga 2021. godine u predvorju Geodetskograditeljske škole Osijek održano je prvo natjecanje u čitanju. Dvije mješovite ekipe studenata preddiplomskog i diplomskog sveučilišnoga studija Kineziologije pristupili su zadatku vrlo ozbiljno i profe-

sionalno. Sa svake je godine bio jedan predstavnik u svakoj ekipi. Svaka je ekipa izvodila jednostavne ponavljajuće vježbe i pritom čitala tekstove hrvatskih sveučilišnih profesora. Sudionici Maratona bili su: Nevena Vidaković, Jana Gregurić, Karla Vojedilov, Rita Šolaja, Matias Lamza, Mirna Gujčić, Stanko Stanković, Barbara Ribić, Dora Gadžić i Gabriela Gačić. Posebnost je čitanja na "kineziološki način" u tome što su izbori tekstova dvaju knjiga Damira Sekulića i Dušana Me-

tikoša Osnove transformacijskih postupaka u kineziologiji i knjige Vesnice Mlinarević i Smiljane Zrilić Integralan pristup darovitosti - perspektiva u odgoju i obrazovanju izravno vezani za ono što su studenti izvodili. Kreativnost je originalnost, prikazati nešto uobičajeno na nov i neuobičajen način. Studenti su imali priliku primjenjivati pročitano. Metodičkim su postupcima stvoreni uvjeti za prikaz motoričkog znanja, a samim time su pokazali da vladaju gradi-

vom koje je stavljeno pred njih. Sposobnost sportaša je upravo snalaženje u novim okolnostima, a spajanje ovih dviju aktivnosti dodatno je motiviralo studente i okolinu. Navikli smo čitati u sjedećem položaju, u dnevnom boravku ili na podu, ali naši su budući kineziolozi pokazali svoju udobnost i svoje mogućnosti i čitali na glas dok su radili čučnjeve, plankove, stajali na loptama za ravnotežu, sklekove i mountain climbinge. Njima nije problem čitati dok

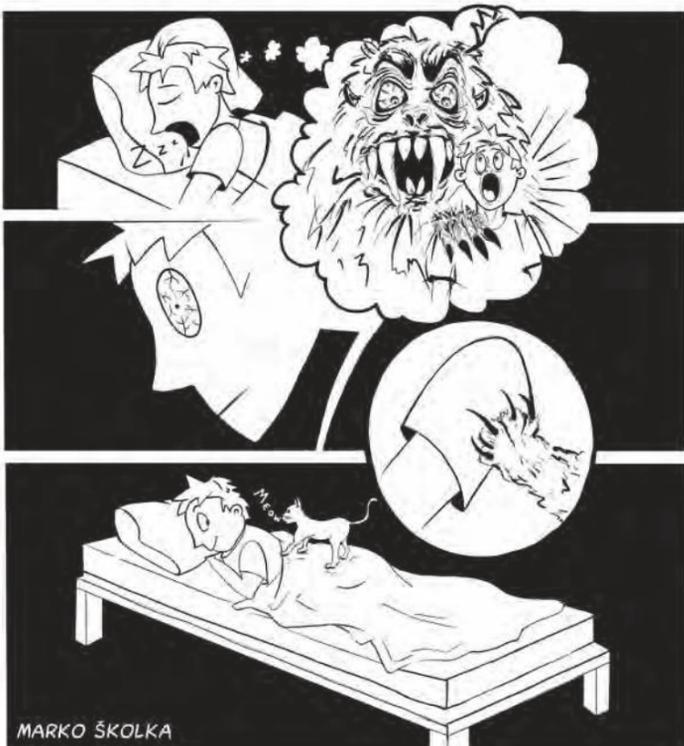
vježbaju ili vježbati dok čitaju. Asistenti su motivirali studente svih godina ciljajući na što bolju komunikaciju i bolju međusobnu povezanost. Svaki je sudionik u ekipi čitao dva kratka teksta u izvođenju iste vježbe po izboru, a pobjednička ekipa bila je ona koja je ostvarila kraći rezultat u izvršavanju zadataka. Čitanjem na glas potiče se druge da čitaju, a Kineziološki fakultet Osijek ovim je događanjem podržao #Godinu čitanja i pokazao da se čitati može i u ovakvim uvjetima.

STUDENSKI STRIP

● Marko Školka

● Uradci studenata diplomskog sveučilišnoga studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matakovića

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knji-

ge, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

Sveučilišni udžbenik Govedarstvo

● **AUTORI:**
prof. dr. sc. Ante Ivanković,
prof. dr. sc. Pero Mijić

Sveučilišni udžbenik Govedarstvo, objavljen u prosincu 2020. godine, zajednički su napisali prof. dr. sc. Ante Ivanković i prof. dr. sc. Pero Mijić. Autori su više od dva desetljeća profesori koji predaju studentima na Agronomskom fakultetu u Zagrebu i Fakultetu agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, te su svoja znanstvena i stručna iskustva kroz ovaj udžbenik željeli prenijeti studentima poljoprivrede čiji je interes usredotočen na govedarsku proizvodnju. Rukopis je namijenjen i svima onima koji žele saznati nešto više o aktualnostima u govedarskom proizvodnji, od praktičnih proizvođača do potrošača koji su sve više zain-

teresirani za kakvoću, podrijetlo i sljedivost mliječnih i mesnih proizvoda. Svjesni brzog napretka u govedarskoj proizvodnji, posebice u automatizaciji i selekciji, autori preporučuju kritič-

ko prosuđivanje ovoga djela, uz otvoren pristup novim spoznajama. Udžbenik je dobio odobrenje za objavljivanje od Senata Sveučilišta u Zagrebu i Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kao i Odbora izdavačke djelatnosti Agronomskog fakulteta u Zagrebu i Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek. Tisak knjige standardnog je B4 formata. Djelo je napisano na 756 stranica. Ima 12 poglavlja kroz koje su autori obradili najvažniju problematiku govedarske proizvodnje. Unutar tekstualnog dijela ovih poglavlja nalazi se još i 269 slika, 270 prikaza, 133 tablice i 58 grafikon. Autori su za pisanje koristili 484 literaturna izvora. Uz tri službena recenzenta, svojim sugestijama u podizanju kvalitete udžbenika pridonijela su i dva umirovljena profesora, čiji su autori udžbenika sljedbenici njihova znanstvenog i stručnog rada. Udžbenik je tiskan uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Fakultetsko vijeće Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, autore ovog djela predložilo je za dodjelu Državne nagrade za znanost Republike Hrvatske za 2020. godinu.

